

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Detekce metamfetaminu

Detection of methamphetamine

Bakalářská práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Plánování a řízení krizových situací

Autor bakalářské práce: Matyáš Reindl
Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Barbora Vegrichtová, Ph.D., MBA

Kladno 2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Reindl** Jméno: **Matyáš** Osobní číslo: **465717**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Plánování a řízení krizových situací**

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:

Detekce metamfetaminu

Název bakalářské práce anglicky:

Methamphetamine Detection

Pokyny pro vypracování:

Předmětem práce bude přiblížit problematiku metamfetaminu v České republice z pohledu Policie ČR. V teoretické části budou vymezeny základní pojmy týkající se drogové problematiky. Bude uvedena historie metamfetaminu, postup při výrobě drogy a porovnání s dalšími návykovými látkami. Dále bude popsána detekce těchto varen a způsoby detekce přítomnosti drog u osob. V praktické části budou vyhodnoceny informace z probační služby, statisticky zpracovány dopravní nehody s účastníky pod vlivem návykových látek. Bude zpracován trend výskytu drogových varen a jejich odhalení. Výsledkem práce bude zhodnocení metamfetaminové situace a její dopad na bezpečnost v České republice.

Seznam doporučené literatury:

- [1] TEPLÁREK, Petr, KUCHAR, Martin, Likvidace ilegálních laboratoří sloužících k výrobě metamfetaminu, Bulletin Národní protidrogové centrály, ročník 20, číslo 1, 2014, ISSN 1211-8834
- [2] MAHDALÍČKOVÁ, Jana, Víme o drogách všechno?, Praha: Wolters Kluwer, 2014, 122 s., ISBN 978-80-7478-589-4
- [3] BLAŽEJOVSKÝ, Marek, Drogy v dopravě, Praha: Wolters Kluwer, 2015, 185 s., ISBN 978-80-7478-903-8

Jméno a příjmení vedoucí(ho) bakalářské práce:

PhDr. Barbora Vegrichová, Ph.D., MBA

Jméno a příjmení konzultanta(ky) bakalářské práce:

Datum zadání bakalářské práce: **17.02.2020**

Platnost zadání bakalářské práce: **19.09.2021**

prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., MBA, dr.h.c.
podpis vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Ivan Dylevský, DrSc.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Student(ka) bere na vědomí, že je povinnen(a) vypracovat bakalářskou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v bakalářské práci.

19.2.2020

Datum převzetí zadání

Beindl

Podpis studenta(ky)

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Detekce metamfetaminu vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Praze dne 11.05.2020

.....
Matyáš Reindl

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych poděkoval vedoucí mé práce doc. PhDr. Barboře Vegrichtové, Ph.D., MBA za odbornou pomoc, podporu a cenné rady a nápady při psaní.

Dále bych chtěl poděkovat příslušníkům Policie České republiky, kteří mi věnovali čas a předali mi znalosti. Paní PhDr. Janě Mottlové, Ph.D., ředitelce Probační a mediační služby České republiky, která mi věnovala čas. A panu Karlu Böhmovi DiS., jenž souhlasil s kontrolovaným rozhovorem.

Závěrem bych chtěl poděkovat rodině za trpělivost a podporu po celou dobu mého studia.

ABSTRAKT

V práci uvedu pravý původ metamfetaminu a důvod proč je spojován s Českou republikou. Napišu základy, jak se pervitin vyrábí a vysvětlím, jakou souvislost s tím má Polská republika. Dále popíši, jak se objevují drogové varny. Podle Policie České republiky a Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost se u nás objeví ročně větší počet drogových varen než ve zbytku Evropy dohromady. Druhý důležitý subjekt na poli metamfetaminové produkce je Nizozemí, ale vzhledem k vzdálenosti od ČR a kvůli jeho výrobě a distribuci ostatních drog, nebude ve statistickém porovnání.

Situaci, kterou způsobuje metamfetamin, budu zkoumat pomocí statistik od policejních sborů sousedních států spolu s celkovým nadhledem od Europolu, který má přehled o situaci i mimo centrální Evropu. Jedná se o cenu drog na černém trhu a jejich kvalitu, počet objevených drogových varen, dopravní nehody způsobené pod vlivem návykových látek a trestná činnost spojená s drogami. Ze statistik bude vynechána Polská republika, kvůli nedostupnosti dat.

Vzhledem k nechvalně známé spojitosti ČR a pervitinu, naše situace není vůbec špatná, jak se na první pohled může zdát. Ze zjištěných dat lze prohlásit, že drogová situace na Slovensku má stejné rysy jako v České republice. Významnost ČR na černém trhu je v dodávání pervitinu do okolních států a kvalitě produktu.

Klíčová slova

Metamfetamin; drogy; detekce metamfetaminu; výroba metamfetaminu; omamné a psychotropní látky; pseudoefedrin; dopravní nehody způsobené vlivem návykových látek

ABSTRACT

This work deals with the origin of methamphetamine and I find out why is the origin associated with the Czech Republic. I write the basics of the production of meth if there is a connection with Poland. I outline the way how to find the drug labs. According to the Police of the Czech Republic and the European monitoring centre for drugs and drug addiction a greater number of drug labs are found in our country than in the rest of Europe. The Netherlands is the second important country in methamphetamine production, but due to the distance and its distribution of other drugs, the Netherlands is not in the statistical comparison.

I will investigate the meth situation using statistics from the police forces of our neighbours along with a total detachment from Europol, which has an overview of the situation even outside of central Europe. This overview is about the price of drugs on the black market and their quality, the number of discovered drug labs, traffic accidents caused under the influence of addictive substances and criminal activity associated with drugs. Due to the lack of statistical data the Republic of Poland will be omitted from the statistics.

Despite the world-famous association of the Czech Republic and meth, the situation is not as bad as it seems. Based on the data, it could be said that the drug situation in Slovakia has the same features as in the Czech Republic. The importance of the Czech Republic on the black market lies in the supply of meth to neighbouring countries and the quality of the product.

Keywords

Methamphetamine; drugs; detection of methamphetamine; production of methamphetamine; narcotics and psychotropic substances; pseudoephedrine; traffic accidents caused under the influence of addictive substances

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Cíle práce.....	12
3	Přehled současného stavu.....	13
3.1	Vymezení základních pojmů	14
3.1.1	Návykové látky s psychostimulačním účinkem.....	15
3.1.2	Návykové látky – opiáty	19
3.1.3	Návykové látky – halucinogeny	19
3.1.4	Návykové látky – kanabinoidy	20
3.1.5	Návykové látky – těkavé a inhalační látky.....	20
3.1.6	Právní úprava	21
3.2	Historie metamfetaminu	24
3.3	Výroba metamfetaminu.....	27
3.4	Detekce varen metamfetaminu.....	29
3.5	Způsoby detekce přítomnosti drog u osob	32
4	Metodika.....	36
5	Výsledky.....	38
5.1	Spolková republika Německo.....	38
5.1.1	Množství zabavených drog.....	38
5.1.2	Vývoj cen na černém trhu	39
5.1.3	Průměrná podíl účinné látky v droze	40
5.1.4	Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu.....	41
5.1.5	Počet dopravních nehod	42

5.1.6	Počet trestných činů	43
5.2	Rakouská republika.....	43
5.2.1	Množství zabavených drog.....	44
5.2.2	Vývoj cen drog na černém trhu.....	45
5.2.3	Průměrný podíl účinné látky v droze	46
5.2.4	Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu	46
5.2.5	Počet trestných činů	47
5.3	Slovenská republika	48
5.3.1	Množství zabavených drog.....	49
5.3.2	Vývoj cen na černém trhu	50
5.3.3	Průměrná podíl účinné látky v droze	51
5.3.4	Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu	51
5.3.5	Počet trestných činů	52
5.4	Česká republika	53
5.4.1	Množství zabavených drog.....	53
5.4.2	Vývoj cen na černém trhu	54
5.4.3	Průměrná hodnota účinné látky v droze	55
5.4.4	Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu	56
5.4.5	Počet dopravních nehod	57
5.4.6	Počet trestných činů	58
5.5	Porovnání okolních států s ČR	59

5.6	Rozhovor se zdravotnickým záchranářem	62
6	Diskuze	66
7	Závěr	71
8	Seznam použitých zkratek.....	72
9	Seznam použité literatury	73
10	Seznam použitých obrázků	79
11	Seznam použitých tabulek.....	81

1 ÚVOD

Ve své bakalářské práci se budu zabývat metamfetaminem a problémy, které způsobuje. Téma jsem si vybral, protože mě zajímá propojení metamfetaminu s Českou republikou. V dnešní době je mnohdy těžké získat podstatné a správné informace a nenechat se ovlivnit sdělovacími médii, která nemusí vždy přinášet pravdivé informace. Například zábavní průmysl (filmy, seriály, ...) přináší zkreslený pohled na drogovou problematiku, a to pouze kvůli vlastnímu zisku.

Rád bych objasnil roli metamfetaminu v České republice a jeho přesah do sousedních států. Za tímto účelem ujasním jedno ze základních rozdělání drog. Jak ovlivňují tělo a jejich negativní, ale i pozitivní vlastnosti. Vysvětlím původ slova droga a jeho vývoj. A stručně se zaměřím i na historii metamfetaminu a objasním jeho původ.

Samotné detekci metamfetaminu bude předcházet nastínění problému s jeho výrobou a významností Polské republiky. U detekce se zaměřím na způsob, jakým Policie České republiky dokazuje, že podezřelý požil pervitin, nebo že nalezená látka je metamfetamin. Nastíním, jak probíhá detekce drogových varen a proč tomu tak je.

V praktické části se zaměřím na statistiky poskytované policejními sbory okolních států a pokusím se vyhodnotit, jak velkou hrozbu užívání drog u nich představuje a jaký mají drogy dopad na nehodovost.

Ve své práci budu používat slangové výrazy pro přiblížení autentického obrazu drogové subkultury.

2 CÍLE PRÁCE

Cíl této práce je zhodnotit postavení metamfetaminu oproti ostatním drogám v České republice. Výsledné hodnocení bude založeno na dostupnosti drogy, kterou objasním na základě porovnání množství zabavených vybraných drog. Mezi vybrané drogy patří metamfetamin, marihuana, amfetamin, heroin a kokain. V souvislosti s tím bude vytvořen přehled vývoje cen vybraných drog na černém trhu daného státu a podílu účinné látky v nich. V porovnání s Českou republikou budou zahrnuty statistiky od policejních sborů sousedních států.

Pro úplný pohled na oblíbenost pervitinu v ČR je nutné se zaměřit na výrobu drogy. Uvedu základní požadavky pro vaření pervitinu, společně s tím i jak se varny odhalují a předložím počet odhalených varen. Získaná data následně porovnam s počtem zajištěných varen ze sousedních států. Ten samý postup bude následovat i u detekce drog. Udám způsob, jakým detekuje Policie České republiky drogy v těle intoxikovaného a jak prokáže, že podezřelá látka je ve skutečnosti drogou. K tomu připojím statistiky dopravní nehodovosti pod vlivem návykových látek. Tyto látky rozdělím na alkohol a omamné a psychotropní látky.

Od práce očekávám ucelený přehled o aktuální metamfetaminové, potažmo drogové scéně ve střední Evropě, která by měla být ovlivněna právě výrobou pervitinu u nás.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

Metamfetamin neboli „perník“ má celosvětově známou úzkou spojitost s Českou republikou. Česká republika je považována jako největší spotřebitelská země v Evropě. Podle Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislost (NMS) je počet uživatelů kolem 35 000 (3,5 %; k roku 2014).

Významnost této drogy v České republice potvrzuje i nejnovější zpráva od Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (v originále European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, zkratka EMCDDA), které spadá pod Europol. Ve zprávě je uvedena ČR jako hlavní místo výroby této drogy. Za druhou výrobní zemi se považuje Nizozemí, kam byla výroba částečně přesunuta z Česka. ČR je tedy výrobní i spotřebitelská země, ve většině případech není vývozní nebo tranzitní. Vývoz je prováděn v omezené míře jednotlivci do Polska, Slovenska, Německa a Rakouska. A ve větší míře občané těchto zemích jedou k nám nakoupit a rovnou požit pervitin nebo se vracejí zpět do vlasti a následně se intoxikují („drogová turistika“). Zbylá část Evropy je na tom obdobně. Svoji vlastní poptávku metamfetaminu uspokojí výroba v Nizozemí. Centrální a východní Evropu má tedy na svědomí ČR. Pro metamfetamin, který putuje z Afriky, Blízkého východu a Mexika do Asie a Oceánie, je Evropa tranzitní oblast.

Ačkoli velká část malosériové produkce není spojována se skupinami organizovaného zločinu, existují informace, které naznačují, že vietnamské skupiny organizovaného zločinu jsou v Česku a (v menší míře) v Polsku na vzestupu metamfetaminové produkce; například v roce 2017 se v Česku odhalila dvě rozsáhlá zařízení na výrobu metamfetaminu. Vietnamští výrobci metamfetaminu jsou rovněž hlášeny v Nizozemsku, v některých případech byla jejich činnost přesunuta právě z Česka. To může souviset s nižšími tresty za drogovou trestnou činnost. [1]

3.1 Vymezení základních pojmů

Drogu lze chápat jako vysoce návykovou látku a nejčastěji taky škodlivou. Přitom původní význam byl pro surové léčivo, z kterého se následně připravovaly léky. „Pochází z arabského slova *durana*, což je výraz pro léčivo.“ [2] Postupem času se z farmaceutického používání přešlo ve veřejnosti k opačnému pólu využívání. K návykovým látkám se řadí spousta dalších látek, které jsou v populaci brány i vesměs pozitivně (nikotin, alkohol, kofein).

- *„Droga (léčivo) – usušené nebo jinak konzervované rostliny, živočichové, jejich části nebo produkty jejich metabolismu, sloužící jako léčivo nebo k podobným účelům.“* [2]

V české legislativě je místo obecného pojmu droga zaveden odborný termín opojné a psychotropní látky a jedy (OPL), které zahrnují všeobecně známé drogy (kokain, pervitin, heroin, marihuana a další) a přidávají k nim mimo jiné i látky s hormonálním účinkem.

- *„Psychoaktivní droga (návyková látka, psychotropní látka, droga) – látky ovlivňující psychiku, zpravidla návykové, některé škodlivé a vesměs nelegální nebo státem omezené.“* [2]

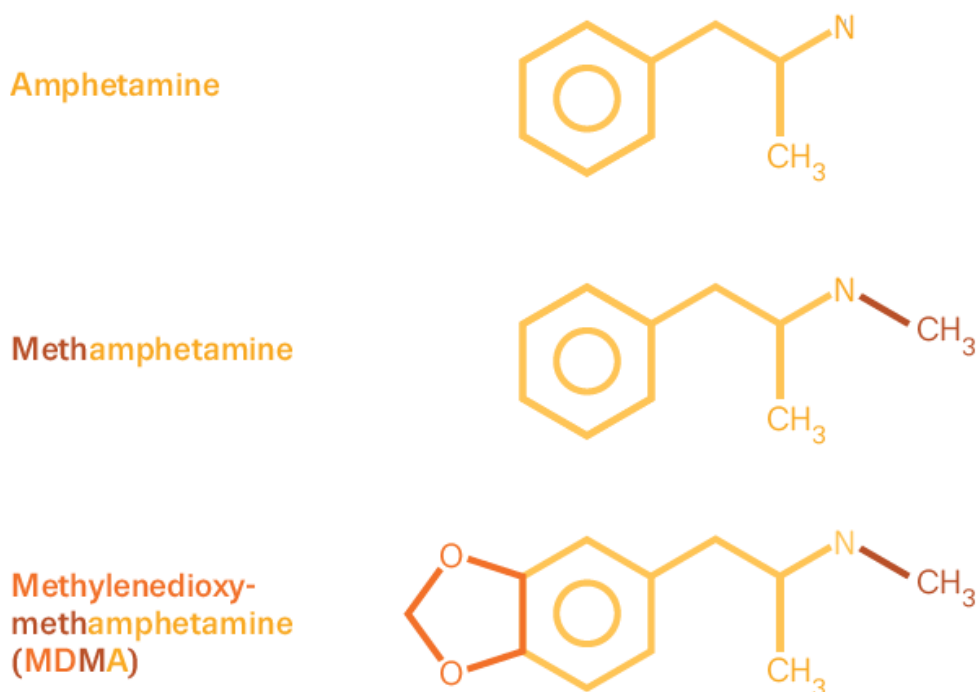
*„V této souvislosti se lze setkat také s pojmem psychedelikum jako výrazem pro stav vyvolaný psychoaktivními látkami. Pojem navrhl v padesátých letech 20. století Humphry Osmond a pochází z řeckých slov *psýché* (duše) a *deloun* (ukázat, odkrýt)“* [2]

Ve své bakalářské práci budu používat návykové látky a drogu jako synonymum. Droga nebude mít farmaceutický účel, nevedu-li jinak. Drogy lze rozdělit podle jejich účinků na centrální nervovou soustavu (CNS). Podle tohoto pravidla jsou děleny na psychostimulační/stimulační, opiáty, halucinogeny,

kanabinoidy a těkavé látky a inhalační. Vzhledem ke zaměření práce, budou ostatní skupiny drog zmíněni jen okrajově.

3.1.1 Návykové látky s psychostimulačním účinkem

Metamfetamin patří do skupiny budivých aminů, kam dále patří amfetamin (amfetamin a metamfetamin se od sebe těžko rozlišují; v několika zemích EU se pro vyhodnocování případů ve výroční zprávě EMCDDA berou jako totožná droga), MDMA (extáze), mefedron, efedrin, fentermin a fenmetrazin. Do třídy psychostimulačních drog dále patří kokain a jeho úprava crack. Navozené stavy stimulačními drogami jsou v zásadě velmi podobné, odlišující se od sebe drobnostmi. Podobné účinky jsou odvoditelné od stejného chemického základu drog (viz obrázek 1, chemická stavba amfetaminu, metamfetaminu a MDMA). „Mechanismus účinku spočívá ve zvýšení hladiny biogenních aminů – dopaminu, noradrenalinu, popř. i serotoninu – na synapsích v centrální nervové soustavě, eventuálně v přímé vazbě na receptory v CNS. Tím dochází ke zvýšenému přenosu signálu na postsynaptický neuron“ [3]

Obrázek 1 – Chemická stavba amfetaminu, metamfetaminu a MDMA [1]

Kokain má dva způsoby přípravy (syntetický a přírodní). Přírodní kokain je extrahovaný z listů keře zvaného rudodřev koka (též kokainovník pravý) a z listů kokainovníku kolumbijského. Kokain z keřů se primárně vyrábí v Bolívii, Kolumbii a Peru. Cena se pohybuje 1000–2000 Kč/gram (cena je už vztažená na Českou republiku). V Evropě je oblíbenější než ostatní psychostimulační drogy (dle počtu uživatelů). V České republice tomu tak není (hlavní spotřebitelské země jsou Německo, Itálie, Španělsko, Francie a Spojené království Velké Británie a Severního Irska). Kokain je dostupný ve dvou formách. Ta častější je kokainový prášek (hydrochlorid kokainu), který se „šnupe“ (aplikace přes nosní sliznici). Druhá forma a méně často dostupná je crack (vyrábí z hydrochloridu kokainu pomocí tepelné úpravy s alkalickým činidlem a éterem). Crack se oproti původní formě neaplikuje přes nosní sliznici, ale kouří. Syntetický kokain je možné získat různými způsoby, ale je to pro Evropu vzácnější forma kokainu a výroba je více ekonomicky náročná ve srovnání s přírodním produktem.

Kokain se tedy požívá pomocí nosní sliznice (tzv. „šňupání“), menší množství případů aplikací je přes injekční stříkačku (intravenózní podání). Přes nosní sliznici (obecně sliznice) se droga/látka následně dostává do krve, nástup účinku je skoro stejně rychlý jako při intravenózní aplikaci. U ní se výsledky dostavují maximálně do 3 minut, u sliznice je doba prodloužena k 5 minutám (závisí na dávce). Účinky má stimulační. Navazuje hyperaktivitu, zvyšuje výkonnost a také zvyšuje agresivitu. Dále podporuje sebevědomí, má za následek zlepšení nálady a vzrušenost. Délka stavu závisí na jednotlivci a aplikované dávce, obecně trvá 1–2 hodiny. Závislí uživatelé jsou rozpoznatelní kvůli ztrátě hmotnosti (nechutenství) a poškození tkání v místě aplikace (nadměrné krvácení z nosu). „Chroničtí uživatelé kokainu trpí psychózou, paranoiou (stíhomamy) a též halucinacemi.“ [4]

Používání budivých aminů je v ČR velmi rozšířené. Druhou nejčastější požívanou drogou, kromě marihuany, je extáze neboli taneční droga. Za tuto pozici vděčí oblíbenosti mezi mladými návštěvníky hudebních a kulturních akcí a svojí dostupností na místě. Na těchto akcích se s extází setkají i lidé, kteří ji předtím nikdy nepožili a kvůli nátlaku okolí si jí mnohdy i vyzkouší. Čistotu extáze určuje hmotnost účinné látky MDMA (50–200 mg) a příměsi (látek, které drží tabletku v dané formě plus nejčastěji kofein a paracetamol, ale lze se setkat i s příměsí metamfetaminu). Cena tabletek extáze je různorodá, pohybuje se v rozmezí 150–400 Kč. MDMA lze koupit i samostatně ve formě prášku. Po zformování do tabletek už nelze mluvit o MDMA nýbrž o extázi. Ve složení extáze je možné narazit na jinou funkční látku, než je MDMA. Druhou možností je piperazin/mCPP (1-3-chlorfenyl piperazin). Důvodem záměny MDMA byla skutečnost, že mCPP byl legální v ČR až do jara 2011 a navozoval stejné účinky, jako „klasická“ extáze. Distribuce obou dvou verzí je v republice vyrovnaná. Kupující má tedy minimální možnost vědět, jakou funkční látku vlastně do těla vpravuje. [4]

Mefedron je podobně využíván jako MDMA, ale jedná se o novější taneční drogu. Do roku 2011 byl volně dostupný v obchodech, tzn. nepatřil ze zákona mezi zakázané látky. Má podobné účinky: euforické stavy, otevřenost, spřízněnost s ostatními, potřeba pořádně něco dělat, Prodává se v práškové formě kolem 600 Kč za gram.

Metamfetamin („piko“ nebo „perník“) má budivé efekty jako mefedron a MDMA, ale na rozdíl od nich přidává přehnanou sebedůvěru ve své schopnosti a sebe samotného, snižuje hranici sebezáchovy a zvyšuje agresivitu. Aktuálně je pervitin hodně využíván při práci jako „budič“, a to díky své ceně a době působení (stimulační účinek trvá 2-4 hodiny). Cena se pohybuje v závislosti na čistotě kolem 1000 Kč za gram (cena se může dostat klidně k hodnotě 4000

Kč/gram). Cenu si stanoví každý dealer a většinou je pro každého „zákazníka“ individuální. Při práci se ale nepoužije celý gram, většinou je spotřebováno 0,1/0,2 gramu, tím se cena může dostat na stejnou částku, kterou platí kuřák za denně vykouřenou krabičku cigaret. Intoxikaci doprovází mydriáza (rozšíření zorniček) a ztráta chuti k jídlu (při častějším používání až anorexie). Protože se pervitin bere jako „budič“, tak se dostáváme do problémů spojených s výkonem zaměstnání. Pokud si vezme dávku kuchař, tak není pro své okolí tak nebezpečný jako profesní řidič. Ten sice nebude mít mikro spánky, ale bude ohrožovat svojí agresivní jízdou okolní účastníky provozu. Závislému člověku může pervitin navodit i halucinace („stíhy“/stihomamy), které zapříčiní jeho paranoiu. Při ní často vidí za každým rohem příslušníka policie, který po něm „jde“ (jako u kokainu).

Amfetamin se vyrábí v Evropě převážně v Nizozemí a Belgii. V ČR není tato droga populární v porovnání s ostatními budivými aminy, a to i přesto, že je jeho cena i o polovinu menší. V severských zemích (Norsko, Švédsko, Finsko) a v Německu jde o nejpobulárnější stimulační drogu. Amfetamin je znám pod názvem „Speed“. Amfetamin je strukturně skoro stejný jako metamfetamin (viz. obrázek chemických struktur), ale má slabší psychostimulační účinky. Dostání drogy do těla je stejné jako u pervitinu. Provádí se tedy pomocí jehly do žíly (intravenózně), přes nosní sliznici („šňupáním“) nebo konzumací (per os). Nejúčinnější je aplikování přímo do žíly, kdy se látka dostává ihned do kontaktu s krví a účinek nastává skoro okamžitě (2-3 minuty). Pomocí „šňupání“ se dostane látka do kontaktu s nosní sliznicí a účinky se dostávají maximálně do 10 minut (obvykle 5 minut). Perorální podání je nejpomalejší a účinek se projevuje až do hodiny po konzumaci. Doba trvání intoxikace je přímo úměrná požití dávce (udává se od 6 až po 24 hodin). V moči je detekovatelná až do dvou týdnů.

3.1.2 Návykové látky – opiáty

Nejznámějším legálním zástupcem opiátů je morfin, který se využívá pro lékařské účely. Používá se jako anestetikum. Stejně jako heroin i morfin se zneužívá jako droga. „*Intoxikace heroinem se projevuje především respirační depresí, miózou, silným pocitem euforie a také se někdy mohou vyskytnout halucinace.*“ [4] K účinkům patří utlumení dýchání, zmírnění bolesti (důvod používání). Pacient nebo uživatel je celkově klidnější, při vyšších dávkách se může navodit spánek nebo i kóma. Nejčastější aplikace je intravenózní, s tím jsou spojené klasické problémy u drogově závislých (přenos nemocí přes injekční stříkačky; HIV a viry hepatitidy). Mezi dlouhodobými uživateli opiátů a stimulantů je nevraživost. Tu má na svědomí, naprosto odlišné vnímání okolí a samotné chování intoxikovaných. Zatímco uživatelé heroinu mají navozené stavy, kterých si nejlépe užívají i v zašpiněné a neuklizené místnosti (je jim dobře, ať jsou kdekoliv), tak naopak intoxikovaní pervitinem musejí vykonávat fyzickou činnost a nesnesou nečinnost. Tyto rozdílné účinky zapříčiňují nevraživost mezi chronickými uživateli.

3.1.3 Návykové látky – halucinogeny

Pod skupinu halucinogenů se řadí mimo jiné i známé LSD (diethylamid kyseliny lysergové) a houba Lysohlávka kopinatá. Drogy ve skupině halucinogenů nejsou jediné drogy, které způsobují halucinace (např. marihuana). Hlavní rozdíl je, že halucinogeny je způsobí vždy. Požití drog je perorální u lysohlávek a LSD. LSD se vyskytuje nejčastěji ve formě papírků, nejčastější požití je sublingvální (papírek se vloží pod jazyk, kde se nechá rozpustit). Účinky nastupují v rozmezí 20-60 minut. Hlavní účinek trvá kolem 2 hodin, následující hodiny účinky slábnou (až 12 hodin). [4]

3.1.4 Návykové látky – kanabinoidy

Navozený stav, kterého se docílí pomocí marihuany nebo hašiše (aktivní složkou je THC – tetrahydrokanabinol), závisí na původní náladě při požití drogy (toto pravidlo platí obecně u všech drog). Nejčastěji ale nastává euforie, pro ostatní bezdůvodné záchvaty smíchu, spřízněnost a po hlavním účinku se dostavuje obrovský hlad. Na druhou stranu se ale může dostavit úzkost, deprese, apatie a zvracení. Dezorientace v čase a prostoru plus halucinace mohou být na kterékoliv straně pomyslného spektra účinku. Doba nástupu účinku je závislá na způsobu podání. Inhalací par se dostavuje efekt do 10 minut. Požití ve formě sušenek (ve formě vhodné k jídlu nebo k pití – nálev) má začátek efektu až po 30 minutách, ale má delší dobu účinku.

Kanabinoidy se v posledních letech dostávají do medicíny. Tady se zjišťuje, že mohou mít pozitivní vliv na tlumení bolesti, navozování hladu nebo zrychlení regenerace tkání pomocí mastí. *„Dostupná je nově i droga Cannabis herba, a to pro léčbu chronických bolestí a spasticity, nauzey a zvracení u onkologických pacientů a Tourettova syndromu. Používá se i k léčbě parkinsonismu.“* [5]

3.1.5 Návykové látky – těkavé a inhalační látky

Aplikace této skupiny drog je pomocí inhalací par, vypařování probíhá u látek samostatně (těkavé látky). Jedná se především o toluen, aceton a rajský plyn (oxid dusný). Inhalace se provádí buď přímo z lahví nebo z namočené látky do kapaliny a následném přidržení u nosu. Rajský plyn se nejčastěji zneužívá z tlakových lahvíček. Narkomani se dostávali k této skupině drog ve chvíli, kdy si nemohli opatřit dávku své hlavní drogy, v ČR převážně pervitinu. Druhou skupinou uživatelů jsou dospívající, kteří mají těkavé látky jako začínající drogu, kvůli její dostupnosti. Vzhledem k způsobům užívání je rychlý nástup účinku, ale tento účinek netrvá tak dlouho jako u ostatních drog. *„Chronické (dlouhodobé)*

zneužívání například toluenu a chlorovaných uhlovodíků silně poškozuje mozek, srdce, játra a ledviny.“ [4]

3.1.6 Právní úprava

Právní úprava v drogové problematice je v legislativě České republiky rozsáhle řešena. Největším důkazem je neustále se rozšiřující příloha nařízení vlády o seznamu návykových látek. Hlavními právními dokumenty jsou:

- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád;
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník;
- zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách;
- zákon č. 272/2013 Sb., o prekursorech drog;
- nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek;
- zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě.

Drogová kriminalita je dělena na primární a sekundární trestnou činnost. Primární v sobě zahrnuje trestné činy, které přímo souvisejí s výrobou, držením a prodejem návykových látek. V trestním zákoníku (TZ) je drogová problematika zmiňována především:

- § 283 TZ – nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy;

„(1) Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

(5) Příprava je trestná.“ [6]

- § 284 TZ – přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu;

Paragraf 284 rozděluje do dvou skupiny omamné a psychotropní látky a jedy (OPL). První skupiny jsou omamné látky, které obsahují účinnou látku THC. Druhá skupina jsou ostatní OPL. Trest pro první skupinu je odnětí svobody až na jeden rok, zákaz činnosti nebo propadnutí majetku, druhá skupina má totožné tresty jen se zvýšenou sazbou odnětí svobody až na dva roky.

- § 285 TZ – nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku;

„(1) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu pěstuje v množství větším než malém rostlinu konopí, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců, peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu pěstuje v množství větším než malém houbu nebo jinou rostlinu než uvedenou v odstavci 1 obsahující omamnou nebo psychotropní látku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, peněžitým trestem nebo propadnutím věci.“ [6]

Následující dva odstavce (3. a 4.) se zabývají trestem pro větší a značný rozsah.

- § 286 TZ – výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu;

„(1) Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává prekursor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.“ [6]

- § 287 TZ – šíření toxikománie;

„(1) Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“ [6]

- § 288 TZ – výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem

Tresty v paragrafech 283, 286 a 287 v odstavcích 2 a výše se zvyšují a zahrnují možnosti nakládání s OPL vzhledem k 1. odstavci, pokud se jedná o člena organizované skupiny, zda byl pachatel za takový čin již souzený v posledních třech letech, nakládal s látkou ve větším rozsahu nebo pokud trestní čin byl cílen na dítě.

Sekundární drogová kriminalita zahrnuje přestupky a trestné činy, které jsou spáchány za účelem opatření finančního obnosu na nákup další drogy nebo činy, které byly spáchány pod vlivem návykových látek (§ 274 TZ – ohrožení pod vlivem návykové látky).

V Praze se vyskytuje kolem 16 000 problémových uživatelů (započítány všechny drogy, v ČR je počet kolem 43 700; dle Národního monitorovacího centra z roku 2018, což je pokles oproti roku 2017 o 4 100). [7] Mezi problémové uživatele se řadí takový uživatel OPL, který potřebuje každý den minimálně jednu dávku. Na tuto dávku, která stojí většinou kolem 1 000 korun, nemá a musí si tedy vydělat trestnou činností. Mezi „klasické“ způsoby obstarání peněz patří prostituce, žebrání, kapsářství a krádeže. Kradené předměty (často rádia z automobilů, mobilní telefony, ...) končí v zastavárnách. Majitel zastavárny má velkou šanci na poznání drogově závislého, který právě potřebuje peníze na další dávku. Při smlouvání má obrovskou výhodu a cenu daného předmětu může snížit klidně i o dvě třetiny. Pokud se to prodávajícímu nelíbí, tak se může kupující zmínit o tom, že je možnost informovat PČR o prodávaném předmětu a o způsobu jeho získání. Prodávající nemá nejmenší zájem o zainteresování PČR,

takže přistoupí na danou cenu, která se rázem ještě snížila. Vzhledem k finanční potřebě drogově závislého se tento scénář může opakovat i několikrát za den. [8]

Pro účely vyšetřování policie slouží zákon 141/1961 Sb., trestní řád.

- § 158 Postup před zahájením trestního stíhání

„(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.“ [9]

- § 159 Skončení prověřování
- § 160 Zahájení trestního řízení
- § 161 Vyšetřovací orgány

3.2 Historie metamfetaminu

Japonská historie od konce 19. století je spojená s výrobou syntetického metamfetaminu. V 90. letech 19. století byl v Japonsku izolován efedrin z chvojníku obecného (*Ephedra Vulgaris*) chemikem Nagayoshi Nagaim. Izolaci efedrinu následoval skoro o 30 let později (1919) první úspěšný pokus o výrobu metamfetaminu v krystalické formě. V té době se nevědělo o jeho návykovosti, a tak byl metamfetamin o rok později patentován jako lék a uveden na trh ve formě soli (hydrochloridu) společností Gurroughs Wellcome, která mu dala obchodní jméno „Methedrine“. [4] *„Ve dvacátých a třicátých letech minulého století v Evropě (i všeobecně na západě) lékařské a léčitelské užití metamfetaminu a také amfetaminu (Benzedrin, Dexedrin) rostlo. Například ve Velké Británii se amfetamin předepisoval na deprese a jiné poruchy nálad a pro jeho stimulační účinky jej vyhledávali i studenti. Již na konci třicátých let byly zaznamenány problematické vedlejší účinky*

dlouhodobého užívání bez lékařského dohledu, zahrnující hypertenzi, depresi, závislost a duševní potíže.“ [4]

Během druhé světové války bylo potřeba, aby vojáci podávali co největší výkon, byli méně unavení, celkově koncentrovanější a věřili ve své schopnosti. Za tímto účelem jim byly podávány různé budivé látky. Mimo klasické kávy (kofein) a cigaret (nikotin) se dodávaly budivé aminy (alkohol přicházel až po boji na otupění prožitých útrap). Spojenci užívali hlavně amfetamin (metamfetamin byl dodáván jen americké armádě). Síly Osy, převážně němečtí vojáci, používali metamfetamin. Ten se záhy stal velmi oblíbený i mezi civilním obyvatelstvem. Za tuto skutečnost mohla jeho propagace. Pervitin se stal známý pod názvem „čokoláda pilotů“ nebo „sůl pilotů“. Oproti Německu se v Japonsku začal používat metamfetamin později, a to až ke konci války. Cílová skupina byla stejná. Prvně piloti, ostatní příslušníci armády a pak zaměstnanci válečného průmyslu. *„Poté se jeho užívání rozšířilo i mezi japonským obyvatelstvem, které ho přejmenovalo na „shabu“. Tento název se dodnes používá pro nelegální metamfetaminové tabletky v některých částech jihovýchodní Asie.“ [4]*

Po konci druhé světové války se požívání amfetaminů změnilo. Armády se zbavovali svých zásob (do konce čtyřicátých let). Budivé aminy byly volně k dostání na trhu, a to především kvůli lékařským účelům. Změna prvně nastala v Japonsku na začátku padesátých let, kdy začalo omezování lékařského využití. Po Japonsku následovalo omezování v Evropě, převážně ve Velké Británii a následně i USA. Ve Spojených státech, se amfetamin a metamfetamin zneužíval až v takové míře, že muselo být v roce 1965 zavedeno opatření k jejich vydávání jen k léčení určitých poruch centrální nervové soustavy. Omezení dostání pervitinu z legálních zdrojů mělo za následek objevování nelegálních způsobu získání drogy. [10] *„Zdroje měly údajně tři podoby – první byla nelegální distribuce a zneužití podomácku vyrobených farmaceutických výrobků, druhou se stal nelegální*

dovoz výrobků vyrobených v zahraničí a třetí nezákonná domácí produkce. V některých případech tyto zdroje zásobovaly samy farmaceutické společnosti, v jiných případech se na trhu začaly angažovat zločinecké organizace, jako například v padesátých letech japonští gangsteři a americké motorkářské gangy v šedesátých letech.“ [4]

„V Evropě zaznamenala rostoucí zneužívání syntetických amfetaminových látek především Velká Británie. V padesátých letech se amfetamin předepisoval na legální lékařský předpis začal objevovat i na nelegálním trhu. V šedesátých letech nabyl v některých městech tento trend epidemických rozměrů. V roce 1968 se předepisovaný metamfetamin, obsažený v kapslích „Methedrinu“, které se legálně používaly při léčbě závislosti na kokain, dostal na černý trh a způsobil místní epidemii nitrožilního užívání. Časem byly metamfetamin a amfetamin pocházejících z legálních terapeutických zdrojů nahrazeny ilegálně vyrobeným sulfátem amfetaminu, a metamfetamin tak na začátku osmdesátých let prakticky zmizel z britského černého trhu s drogami. Tento posun nastal ve většině evropských zemích, kde je amfetamin spolu s později nastoupivší MDMA již dlouho hlavní látkou skupiny budivých aminů.“ [4]

Česká republika byla v Evropě výjimka. Metamfetamin (budivé aminy) se u nás začal zneužívat až o 9 let později, než tomu bylo na západě, a to především ve Velké Británii. V roce 1977 bylo totiž zaznamenáno při kontrolních analýzách zneužívání léčiv zneužívání léků s obsahem efedrinu. Oproti dnešnímu receptu se využíval efedrin („snadno“ získatelný z kapek proti kašli Solutan), červený fosfor, jód (obě látky našly uplatnění i v dnešní verzi receptu) a kyselina fosforečná. Tento poměrně snadný způsob výroby pervitinu byl nejpravděpodobněji znovuobjeven v Praze. V tehdejší státní se velmi rychle rozšířil jen v české části republiky, slovenská část zůstala čistá. Jak tomu je povětšinou doteď, tak skupina lidí, kteří si pervitin vyráběli, tak ho i zároveň spotřebovali. [10] Pokud policie v té době zadržela výrobce, tak jeho okruh odběratelů najednou musel přejít na jinou drogu (viz kapitola těkavé a inhalační

drogy), neboť v té době byly skupiny „feťáků“ velmi uzavřené. „Těmto skupinám situaci usnadňovala existence továrny VUAB (VUAB Pharma, a. s., byla česká farmaceutická společnost sídlící v Roztokách u Prahy. Její historie sahá až do roku 1949, kdy zde byla – jak první ve střední Evropě – zahájena výroba penicilinu), důležitého výrobce efedrinu pro celosvětový legální trh. Jiné léky obsahující efedrin nebo pseudoefedrin, jako „Solutan“ (později „Modafen“ a „Paralen plus“ atd.), byly v ČR běžně k dostání a bývaly používány k výrobě tzv. redukční metodou za pomoci dalších volně dostupných chemikálií. Přestože továrna VUAB ukončila výrobu v roce 2003, výroba metamfetaminu v České republice nadále pokračuje“ [4]

3.3 Výroba metamfetaminu

V Česku se metamfetamin vyrábí hlavně z efedrinu nebo pseudoefedrinu, který se získává z léčivých přípravků pocházejících převážně z evropských zemí. Až donedávna bylo Turecko údajně zdrojem tablet, se kterými obchodovaly země včetně Bulharska, Maďarska, Polska, Rumunska a Slovenska. INCB (International Narcotics Control Board) však uvádí, že Turecko již není označováno za zdroj a kontroly prováděné za účelem řešení tohoto problému mají požadovaný výsledek (INCB, 2019). Národní policie v Česku nyní hlásí, že Polsko je klíčovou tranzitní zemí nebo zdrojem těchto léků. [1]

Takzvaná „česká receptura“ je význačná svým postupem, který zahrnuje efedrin (efedrin už jen minimálně) nebo pseudoefedrin. Léky obsahující jednu z uvedených účinných látek, třeba Modafen, se dováží z Polska. v ČR je vydávání, pro léky s účinnou látkou efedrinu, jen na lékařský předpis. Dále je pro výrobu potřeba jód, hydroxid sodný, kyselina chlorovodíková, toluen a červený fosfor. Dovoz efedrinu/pseudoefedrinu z Polska je důležitý kvůli utajení nákupu a záměru výroby metamfetaminu. V České republice, tak jako v Polsku, je nutné při nákupu pseudoefedrinu předložit průkaz pojištěnce nebo občanský průkaz. Na rozdíl od Polska, jsou v ČR propojené lékárny (registr

léčivých přípravků s omezením, vyhláška číslo 84/2008 Sb.), a tak nefunguje způsob obcházení jednotlivých lékáren a nakupování léků. V lékárně se ukáže datum předešlého nákupu a zakoupené množství léků, které obsahují účinnou látku pseudoefedrin, na daný průkaz v kterékoliv lékárně v republice. Nákup je omezen na 900 mg pseudoefedrinu na 7 dní, přitom Modafen obsahuje 30 mg na jednu lékovou formu (tabletky/tobolky). Navíc v Polsku je možné zakoupit léky i mimo lékárnou, třeba na benzínových stanicích nebo drogeriích.

Léky obsahující pseudoefedrin jsou především následující: Paralen plus, Nurofen Stopgrip, Robicold, Robicold Rapid, Grippecton. Tyto léky jsou určeny k úlevě od příznaků chřipky, uvolnění ucpaného nosu nebo při alergiích a jsou k volnému dostání s omezením (není možný nákup přes internet). Dříve oblíbený Aspirin Complex je již vydáván pouze na lékařský předpis. V Polsku se prodává lék Cirrus Duo, který má dokonce 4násobné množství pseudoefedrinu (120 mg) než se v Česku prodává (u nás jsou léky jen s 30 mg) nebo běžnější Apselan nebo Sudafed, které obsahují „jen“ 60 mg. Ceny léků se v Polsku pohybují od 65,80 korun (10,99 PLK) do 100,89 korun (16,85 PLK). Některé lékárny mají již omezený nákup pseudoefedrinu přes internet. Při pokusu o nákup více kusů se objeví věta ve smyslu, bylo překročeno množství pseudoefedrinu povolené k nákupu a vloží se do košíku jen jeden lék. Tyto lékárny dovolí nakoupit jakýkoliv jeden lék s pseudoefedrinem (viz tabulka). Omezení obchodu nelze obejít kombinací léků. Zatímco jiná lékárna zakáže nákup více balení jednoho léku (a to jen vybraných), ale kombinování léků nezakáže vůbec.

Tabulka 1 – vybrané léky s pseudoefedrinem a jejich cena v PLK

Léky obsahující pseudoefedrin	obsah (mg)	tabletky (ks)	cena v lékárně doz.pl	cena v lékárně aptekasanfarma.pl
Claritine Active	120	6	12,99	15,15
Cirrus Duo	120	6	14,39	x
Sudafed	60	12	16,49	16,45
Apselan	60	10	10,99	15,18
Ibum Zatoki Max	60	12	13,99	22,54
Acatar Acti Tabs	60	12	15,39	16,85

V České republice se konečný produkt vysuší, oproti tomu v jiných zemích na západě se nechá vyschnout, čímž vznikne všeobecně známý „crystal meth“. Lze rozlišit i původ pervitinu. Pokud je vyroben vietnamskou komunitou je nažloutlý/žlutý, pokud je vyroben Čechy, jedná se o barvu hnědou, občas bílou (bílá barva nutně neznamená čistší produkt). V minulosti tomu tak ale nebylo. Nažloutlá barva produktu odkazuje na využitý Modafen, který zapříčiní tuto specifickou barvu. Pokud je výrobce šikovný, tak lze výsledný produkt následně i obarvit, aniž by snížil nebo jakkoliv změnil účinnost svého výrobku.

Výroba pervitinu trvá jen několik hodin.

3.4 Detekce varen metamfetaminu

Detekcí se v Praze zabývají oddělení III. a IV. PČR, a to nejčastěji na udání sousedů (ve vzduchu je cítit marihuana nebo chemikálie). Před samotným zápachem (tento problém lze totiž obejít) je nejčastějším ukazatelem výroby zvýšení počtu neznámých lidí v domě. Nejprve to může být nenápadné, neboť si kupující chodí v klasickou denní dobu pro svoji dávku. Postupem času se ale

kupujícím zkracuje doba, po které potřebují další dávku. Touhu po další dávce neovlivní denní doba, a tak je již závislý nucen si pro ni dojít klidně i po půlnoci. V tu chvíli si ostatní obyvatelé domu začnou všimnout i ostatních podezřelých věcí (například již zmíněný zápach) a obrací se na PČR. Po udání jsou na místo vysláni operátoři, kteří jdou prověřit a zkontrolovat místo. Pokud místo odpovídá podezření na drogovou varnu (pěstírnu), tak se zahájí úkon trestního řízení (§ 158 trestního řádu). Tím se činnost policie „zlegitimní“. Začíná monitorace objektu (odposlechy, sledování → operativně pátrací prostředky). Ve chvíli, kdy je jasno v případě, se podezřelý zatkne a provede se domovní prohlídka. Podezřelý se zadrží na 48 hodin.

U zátahu na drogové varny je nutné zajistit celou varnu, jinak se může stát, že u státního zástupce to bude bráno jen jako držení prekurzorů. Pro podezření na kompletní varnu se následně na místo zátahu zavolá expert z OKTE (odbor kriminalistiky a technický expertízy), který potvrdí, že se doopravdy jedná o varnu a nejenom o drogový sklad, a že se na místě nachází vše nutné k výrobě.

V tento moment předává operativa případ vyšetřovateli (§ 161 TŘ). Ten vydá usnesení o zahájení trestního řízení a z podezřelého se stává obviněný (§ 160 TŘ). Obviněný má možnost vzít si obhájce. Vyšetřovatel musí dopsat obvinění, provést výslech a vypracovat návrh na vazbu. Potencionální droga, která se našla při domovní prohlídce, se posílá na potvrzení do OKTE. Po zpracování se postupuje celý případ státnímu zastupitelství.

Na místě zásahu se odeberou vzorky rozdělené do tří skupin, které objasní, jestli zadržený byl výrobcem, společníkem nebo kupujícím (nejméně pravděpodobně). První skupina je chemická. Skupinu má na starost expert z OKTE. Ten zajistí vzorky k chemické analýze. *„Vzorky se odebírají z běžících reakcí, z destilačních aparatur, krystalizačních procedur, produktů, meziproduktů a prekurzorů.*

Z odpadních rozpouštědel, nepopsaných barelů a neoznačených chemikálií.“ [11] Druhá skupina vzorků jsou klasické stopy, otisky prstů, zajištění výpočetní techniky (zajištěné a zabezpečené PC putuje také na OKTE) a ostatní důkazy. Poslední skupina vzorků se zaměří na biologický materiál (odběr z ochranných pomůcek při výrobě drog), který potvrdí důležitost a zúčastněnost zadržného při výrobě OPL.

V Evropě jsou pozorovány dva hlavní jevy produkce metamfetaminu: výroba relativně malých množství v malých až středně velkých nelegálních laboratořích v Česku s využitím látek extrahovaných z léčivých přípravků; a méně často se vyskytující velkosériová výroba (v Nizozemsku a Belgii) na základě BMK (Benzyl methyl ketone) neboli P2P (Phenyl-2-propane). Malé množství metamfetaminu může být také vyrobeno v relativně amatérském prostředí pomocí receptů z internetu, založených na extrakci z léků a některých snadno dostupných chemikálií pro domácnost. To obvykle provádějí spotřebitelé metamfetaminu za účelem zásobování malých kruhů uživatelů v různých členských státech. [1] Tyto „domácí“ varny jsou častěji odhalovány na podnět od sousedů.

Přestože potenciál rozsahu a výroby není běžně hlášen, v letech 2015 až 2017 byl v EU zlikvidován značný počet laboratoří vyrábějících metamfetamin. Údaje oznámené EMCDDA a Europolu (2016–2018) ukazují, že většina nedovolených laboratoří byla odhalena v Česku (1 252), Bulharsku (64), Německu (38), na Slovensku (36) a v Polsku (21). V Česku je bezesporu nejvíce laboratoří pro výrobu metamfetaminu v Evropě a české úřady ukazují, že se u nás ročně spotřebuje 6,5 tuny metamfetaminu. [1]

3.5 Způsoby detekce přítomnosti drog u osob

Na detekci drog v tělním oběhu je zapotřebí odborná expertíza (lékař), na místě lze provést jen orientační detekci pomocí testu DrugWipe 5S (vyráběn v Německu). Pokud je podezření na návykovou látku („fet“), tak se provádí její testování pomocí testeru NARK II (vyráběn v USA). Testování nalezeného „fetu“ je stejně orientační jako detekce v tělním oběhu u podezřelého. Je několik typů testeru NARK II, ale všechny testery mají obdobný způsob používání. Jsou i varianty na THC (nejdelší doba detekce, neboť se musí marihuana louhovat), heroin i speciálně na amfetamin a metamfetamin, ale častěji se použije rovnou test na metamfetamin (má číslo 15; viz obrázek číslo 2), protože je běžnější. U zdrogovaných řidičů stejně funguje orientační test DrugWipe 5S (obrázek číslo3), který také dokáže rozlišit kanabinoidy, heroin, kokain, metamfetamin a amfetaminy (extáze). Test vyhodnocuje sliny nebo pot řidiče. Řidič si takzvaně lízne.

Obrázek 2 – NARK číslo 15

Obrázek 3 – DrugWipe 5S

Pokud je řidič zastaven běžnou hlídkou PČR a ta má podezření, že řidič požil návykovou látku jinou než alkohol (orientační detekce přítomnosti alkoholu v těle je prováděna pomocí testeru Drägeru), tak vyzvou řidiče, aby se podrobil orientačnímu testu, zda neřídil vozidlo pod vlivem NL (návyková látka; § 274). Pokud je podezření i na přítomnost drog v autě (§ 284), tak se zavolá přes operační středisko dosah.

Dosah v Praze zastává policejní hlídka z III. nebo IV. oddělení, která má u sebe služební auto (je nutné zajistit nepřetržitou službu každý den v týdnu „24/7“) a vyjíždí na místo zadržení. Celkově je v Praze 8 aut vybavených sadou pro detekci a osádka je řádně proškolená. Tato hlídka (oproti původní) má u sebe NARK II, což je malý znovu uzavíratelný plastový obal, který obsahuje tři baňky, počet baněk není u všech druhů stejný (např. NARK II číslo 2, pro detekci heroinu/kodeinu/morfia má jen jednu baňku). Orientační detekce zajištěné látky je tedy prováděna na místě pomocí NARKu.

Nalezne se neznámá látka a řidič/podezřelý odmítá říci, o jakou látku se jedná, tak je nutné použít NARK II číslo 1. Tento univerzální tester určí druh dané látky. Následně se může neznámá látka otestovat přímo na danou podezřelou látku. Většinou je ale tenhle krok přeskočen, protože podezřelý rovnou přizná, o jakou látku se jedná.

Po vložení látky do obalu pomocí papírové lžičky a následného znovu uzavření se střepe látka až na dno obalu, následně se promáčkou baňky (postupně zleva doprava). Jedná-li se o neznámou kapalinu, tak se do ní ponoří papírová lžička. Až nasaje část kapaliny, vyndá se a následně se nechá uschnout. Její konec se odstříhne a ten se vloží do NARKu (vložení musí být prováděno bez kontaminace ze strany PČR, je možné odstříhnout lžičku přímo nad NARKem). Posléze je postup totožný. Pokud se kapalina zbarví do znázorněné barvy (barva je vyobrazena na obalu), tak se jedná nejspíše o drogu a dotyčný je zadržen a jedná se s ním jako s podezřelým. Zbytek látky putuje na OKTE (odbor kriminalistiky a technické expertízy), kde se potvrdí nebo vyvrátí podezření na danou drogu.

Vždy závisí na hlídce a situaci (platí pro oba paragrafy). Test může být falešně pozitivní nebo naopak falešně negativní. Proto je nutné jednat s podezřelým rozumně a klidně, i když vyjde test pozitivně (společnost Securetec, která vyrábí DrugWipe udává spolehlivost přes 95 %). Podezřelý je vyzván, aby si auto odstavil a následně zabezpečil. Poté je převezen k lékaři na vyšetření. Test může být pozitivní u řidičů, kteří užívají léky pro opodstatněné léčebné účely. *„Některé substance jsou součástí léků s různými terapeutickými indikacemi (například broncholytika, antitusika, anorektika aj.)“* [4] Pro dlouhodobé uživatele metamfetaminu je jedinečný i chemický zápach, kterého se nelze zbavit.

Orientační test nemá forezní váhu jako důkaz. Proto OKTE vypracuje odborné vyjádření z oboru kriminalistika, odvětví chemie, které potvrdí látku a na základě kvantitativní analýzy určí, kolik zajištěná látka vážila a kolik v ní bylo účinné látky. Podle toho se pak určí, zda se jedná o přestupek nebo trestný čin. Látka zabavená na místě hlídkou je umístěna do důkazního obalu před podezřelým, aby nemohl napadnout výsledek, že testovaná látka nebyla látkou zadrženou (po uzavření obalu ho nelze otevřít bez poškození).

Po orientační kontrole na místě je nutné vzít řidiče co nejdřív k „žurnálnímu“ lékaři do FN Bulovka, kde se mu odebere krev a moč. Zadá se znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, který určí, kolik nanogramů látky na mililitr krve (viz tabulka) dotyčný měl.

Tabulka 2 – hodnoty NL v krevním vzorku [16, 17]

Mezinárodní nechráněný název NL v českém jazyce	Hodnota NL v krevním vzorku (ng/ml) – přešupek (nařízení vlády č. 41/2014 Sb.)	Hodnota NL v krevním vzorku (ng/ml) – trestní čin (pokyny obecné povahy č. 5/2019)
Delta-9-tetrahydrokanabinol (9-THC)	2	10
Metamfetamin	25	150
Amfetamin	25	200
3,4- Methylendioxyamfetamin (MDMA)	25	150
3,4-Methylendioxyamfetamin (MDA)	25	150
Benzoylegonin	25	-
Kokain	25	150
Morfin	10	200

4 METODIKA

K dosažení výsledků v rámci problematiky dopravních nehod pod vlivem OPL budou využity oficiální statistiky získané od Policie České republiky, Policie Slovenské republiky, Spolkové Policie Spolkové republiky Německa a Federální Policie Rakouské republiky. Nebudou-li mít statistiku na dopravní nehody způsobené pod vlivem OPL rozdělené dle drog, bude v tabulce uvedeno, že se jedná o všechny dopravní nehody pod vlivem OPL. Porovnání dopadu metamfetaminu na život v ČR a v našich sousedních zemí bude záviset na 6 statistických údajích v období od roku 2014 k nejaktuálnějším zveřejněným výsledkům (rok 2018). První údaj bude porovnání zajištěného množství metamfetaminu oproti ostatním drogám. Druhý údaj bude porovnání cen, za které se drogy prodávají na černém trhu. Na druhý údaj navazuje třetí údaj a ten bude zaměřen na podíl účinné látky v droze neboli čistotu drogy. Čtvrtý údaj se bude zabývat výskytem varen. Pátý údaj bude počet dopravních nehod spáchaných pod vlivem OPL (budou-li data k dispozici ze strany státu), pokud budou k dispozici materiály, tak bude vyčísleno i zastoupení metamfetaminu. Šestý údaj bude počet všech trestných činů, které mají dočinění s drogami (specificky metamfetamin, bude-li to možné).

K přesnějšímu porovnání údajů budou zpracovány nejaktuálnější dostupné statistiky od policie příslušného státu v přepočtu na jednoho obyvatele daného státu. Získaná data budou porovnána v tabulce.

V praktické části bakalářské práce provedu kvalitativní výzkum prostřednictvím polostrukturovaného rozhovoru. Rozhovor s příslušníkem zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy bude uskutečněn na výjezdové základně Kunderatka. Na toto místo byla přesunuta stanice zdravotnických záchranářů s atestací z urgentní medicíny z jejich původní stanice Průběžná kvůli pandemii viru CoVid-19. Rozhovor má za cíl ukázat

rozdíl ve vnímání příslušníků PČR a ZZS z pozice intoxikovaných. Rozhovor bude uskutečněn se zdravotnickým záchranářem, který má atestaci z urgentní medicíny, panem Karlem Böhmem DiS., který je u ZZS HMP 18 let. Během své praxe se setkal nespočetněkrát s člověkem pod vlivem OPL, kterému poskytoval PNP. Jeho spolupráce s PČR, a to nejen kvůli intoxikovaným pacientům, je skoro na denním pořádku. Pokládané otázky budou zvýrazněny tučně.

Probační služba má v ČR na starost dohled nad pachateli TČ, kteří mají trest bez odnětí svobody. V případě DN se jedná o nápravu řidičů pomocí programu, který se jmenuje Program pro řidiče. Jeho realizaci provádí Centrum dopravního výzkumu. V letech 2010–2015 se program jmenoval Repado. Obdobnou službu mají také okolní státy.

5 VÝSLEDKY

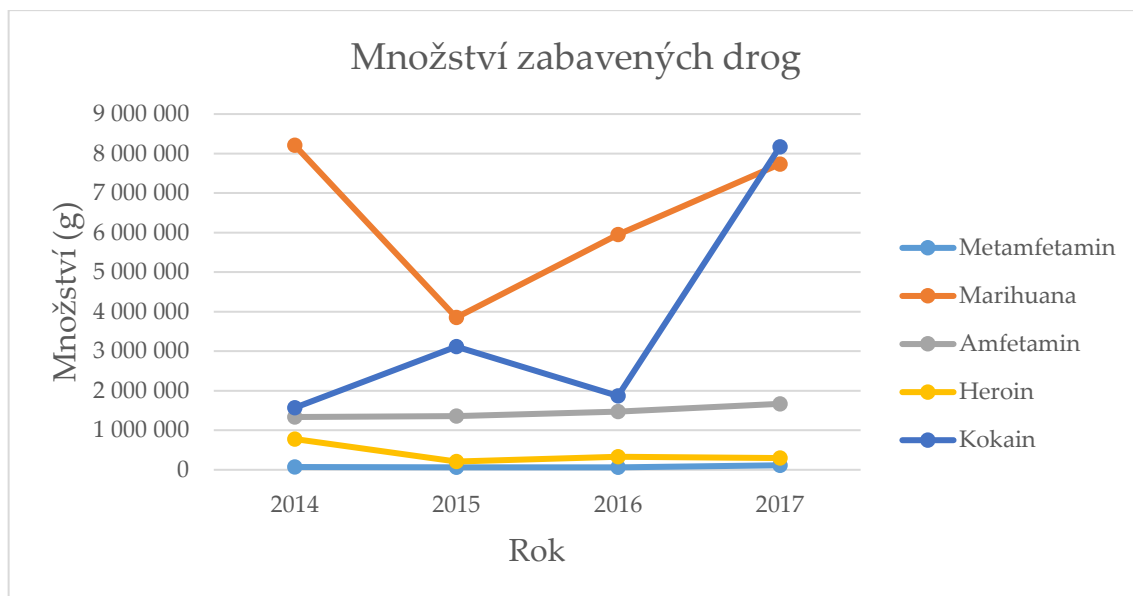
5.1 Spolková republika Německo

Spolková policie Německa je výkonný orgán pro vymáhání práva v Německu. V následující kapitole a podkapitolách budou všechny tabulky a grafy vztaženy na Německo. Pro rok 2018 v problematice množství zabavených drog nejsou data k dispozici. Pro roky 2014 a 2015 v problematice průměrné účinné látky v droze nejsou k dispozici data. Do roku 2018 se údaje počtu odhalených drogových varen metamfetaminu nebo amfetaminu nerozlišují.

5.1.1 Množství zabavených drog

Tabulka 3 – množství zabavených drog [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

Množství (g)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	74 100	66 900	62 200	114 500	x
Marihuana	8 211 800	3 851 900	5 954 500	7 731 200	x
Amfetamin	1 335 800	1 356 100	1 470 900	1 669 400	x
Heroin	779 200	209 600	330 000	298 400	x
Kokain	1 569 400	3 114 400	1 870 600	8 165 900	x

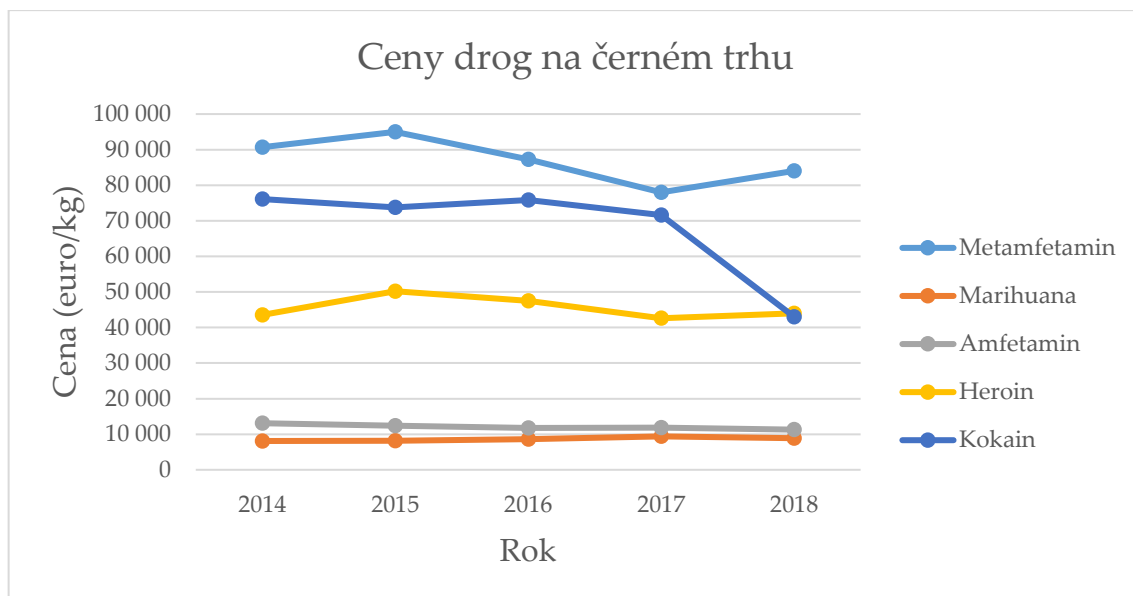

Obrázek 4 – množství zabavených drog [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

5.1.2 Vývoj cen na černém trhu

Tabulka 4 – vývoj cen na černém trhu [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

Cena (eur/kg)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	90 700	95 000	87 300	78 000	84 000
Marihuana	8 100	8 200	8 600	9 400	8 900
Amfetamin	13 100	12 400	11 800	11 900	11 300
Heroin	43 500	50 200	47 500	42 600	44 000
Kokain	76 100	73 800	75 800	71 600	43 000

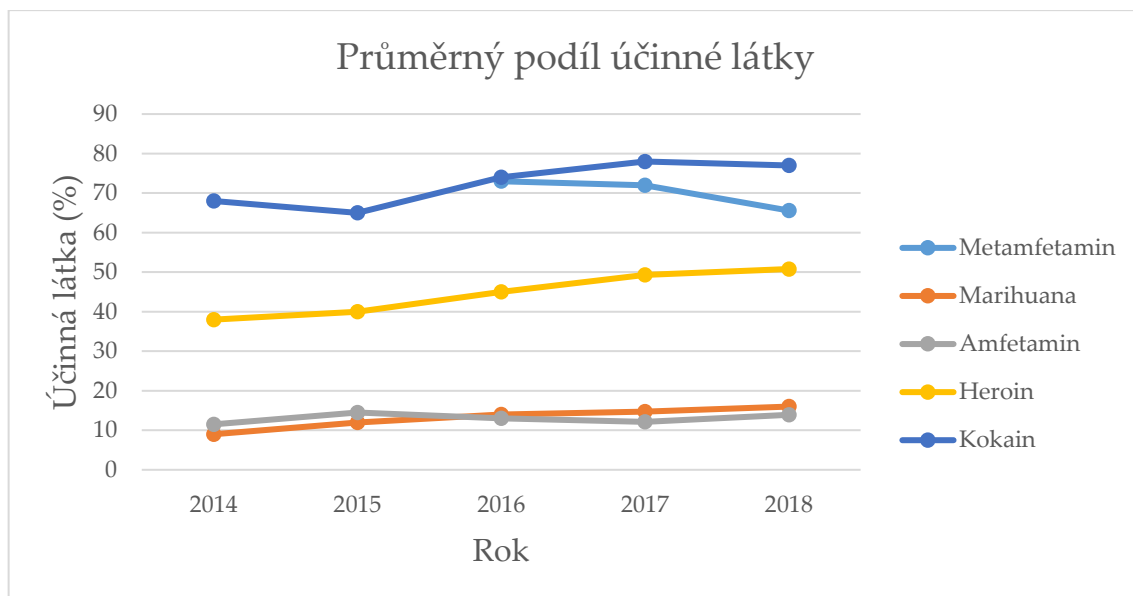

Obrázek 5 – vývoj cen na černém trhu [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

5.1.3 Průměrná podíl účinné látky v droze

Tabulka 5 – průměrný podíl účinné látky [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

Podíl (%)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	x	x	73	72	65,6
Marihuana	9	12	14	14,7	16
Amfetamin	11,5	14,5	13	12,1	13,9
Heroin	38	40	45	49,3	50,8
Kokain	68	65	74	78	77

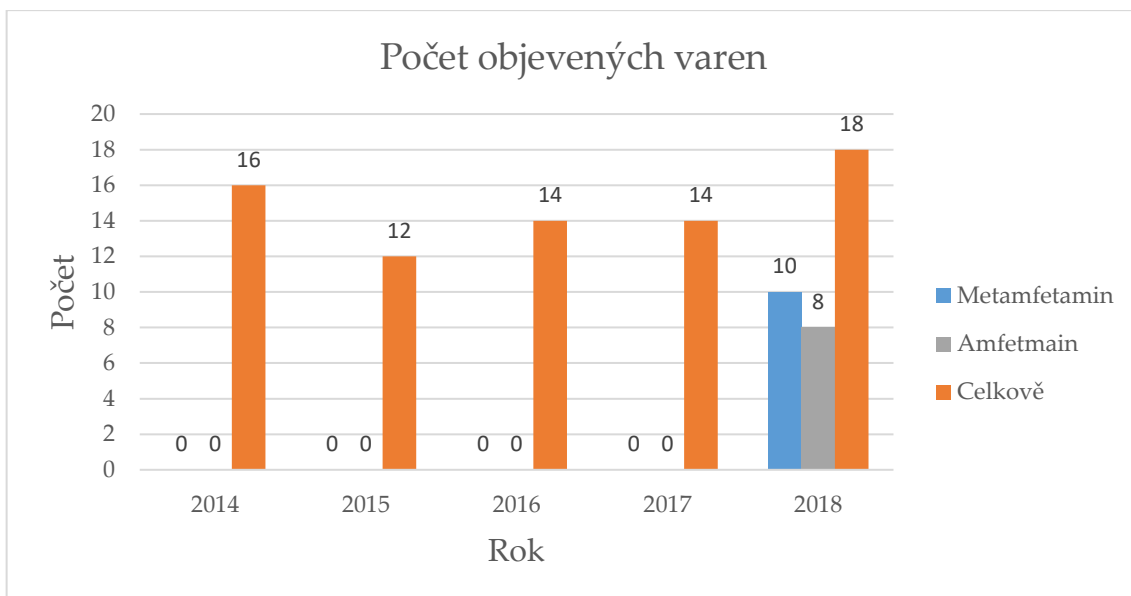

Obrázek 6 – průměrný podíl účinné látky [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

5.1.4 Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu.

Tabulka 6 – počet objevených varen [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

Počet varen	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	x	x	x	x	10
Amfetamin	x	x	x	x	8
Celkově	16	12	14	14	18

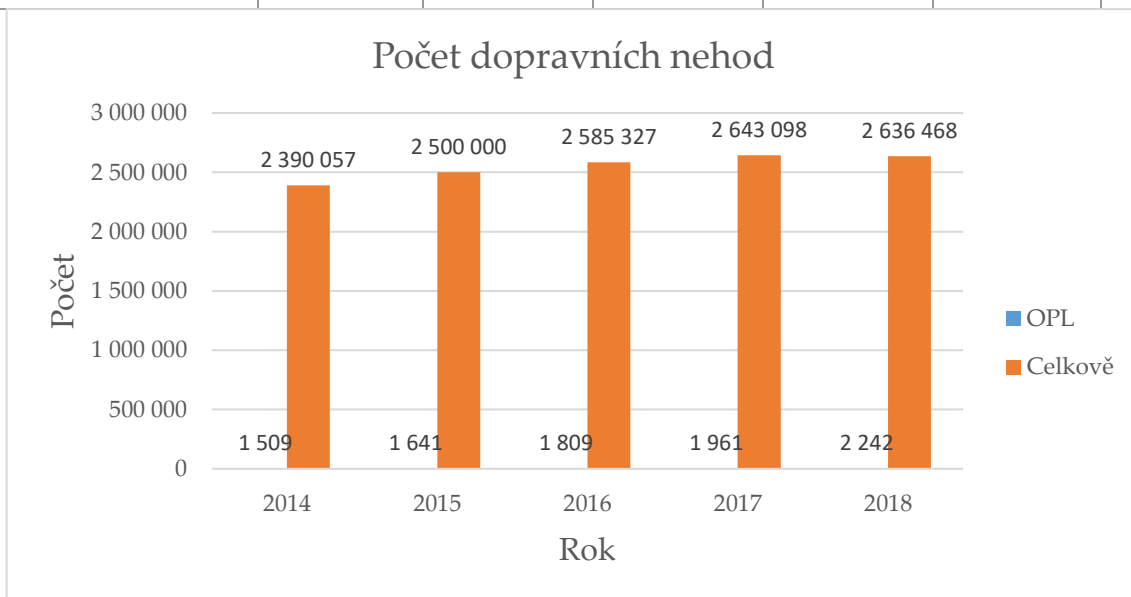

Obrázek 7 – počet objevených varen [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

5.1.5 Počet dopravních nehod

Tabulka 7 – počet dopravních nehod [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

Dopravní nehody	2014	2015	2016	2017	2018
Celkový počet	2 390 057	2 500 000	2 585 327	2 643 098	2 636 468
z toho pod OPL	1 509	1 641	1 809	1 961	2 242

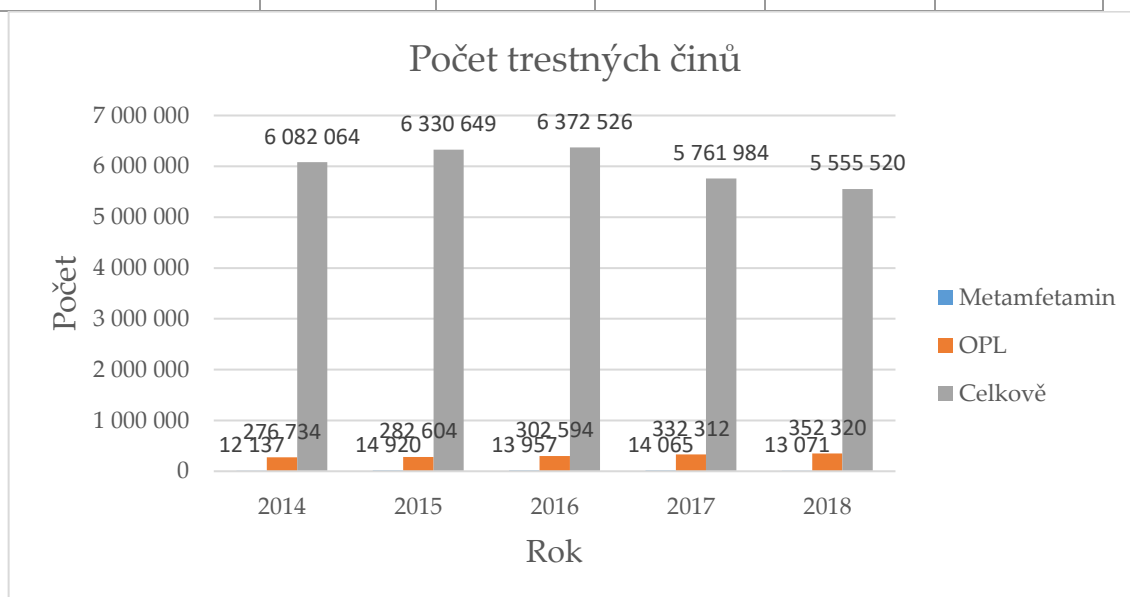

Obrázek 8 – počet dopravních nehod [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

5.1.6 Počet trestných činů

Tabulka 8 – počet trestných činů [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

Trestný čin	2014	2015	2016	2017	2018
Celkový počet	6 082 064	6 330 649	6 372 526	5 761 984	5 555 520
TČ s OPL	276 734	282 604	302 594	332 312	352 320
s metamfetamin	12 137	14 920	13 957	14 065	13 071

Obrázek 9 – počet trestných činů [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]

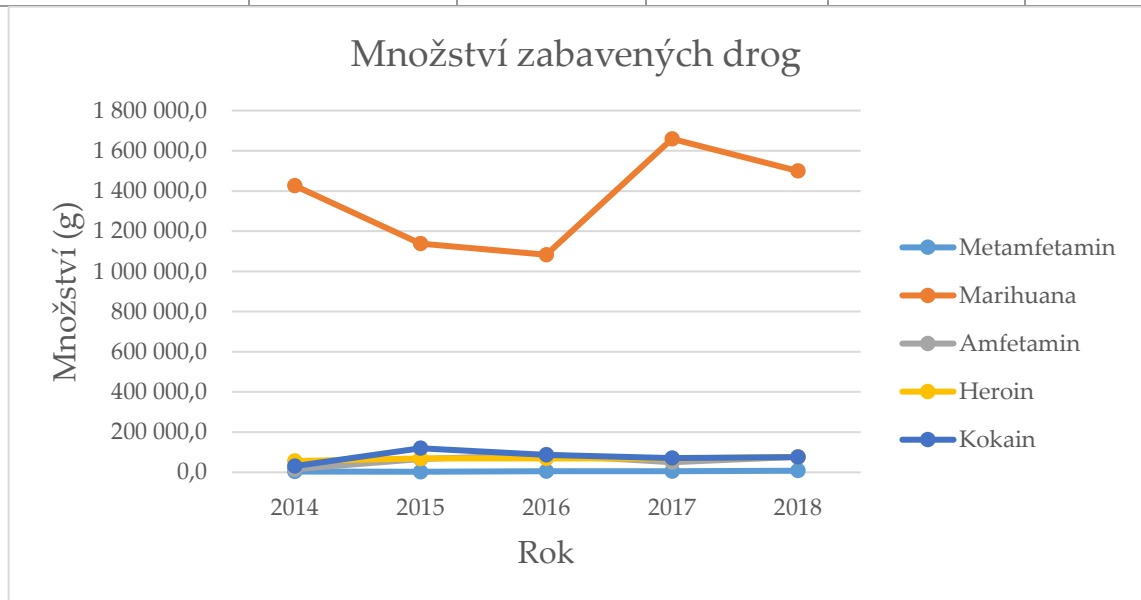
5.2 Rakouská republika

Federální policie Rakouska je výkonným orgánem v oblasti vymáhání práva v Rakousku. V následující kapitole a podkapitolách budou všechny tabulky a grafy vztaženy na Rakousko. Federální policie neposkytuje veřejnosti údaje k dopravním nehodám. Pro statistiky počtu odhalených varen metamfetaminu a amfetaminu policie nerozlišuje od roku 2016 zaměření daných varen.

5.2.1 Množství zabavených drog

Tabulka 9 – množství drog zabavených [26, 27, 28]

Množství (g)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	4 731,1	2 944	4 800,4	5 036,4	8 000
Marihuana	1 427 170,1	1 138 794,9	1 082 776,6	1 659 199,3	1 499 633,5
Amfetamin	15 860,1	66 657,5	87 649,4	50 268	76 770,6
Heroin	56 160,7	69 534,7	68 916	69 950	76 362,4
Kokain	30 979,3	119 675,3	86 449,2	71 425,7	74 990,5

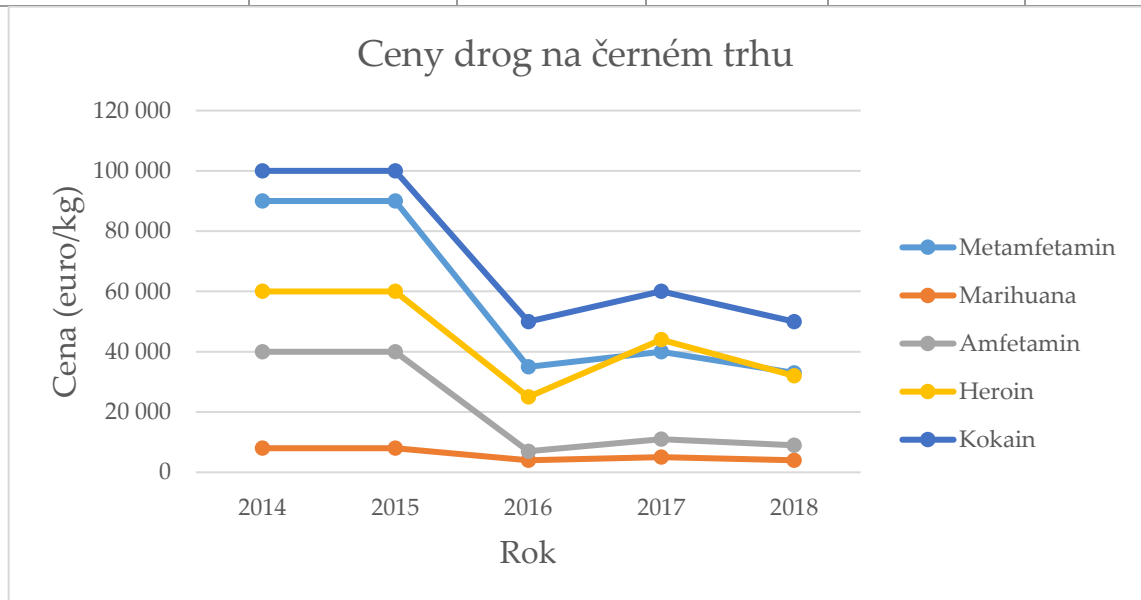

Obrázek 10 – množství zabavených drog [26, 27, 28]

5.2.2 Vývoj cen drog na černém trhu

Tabulka 10 – vývoj cen drog na černém trhu [26, 27, 28]

Cena (eur/kg)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	90 000	90 000	35 000	40 000	33 000
Marihuana	8 000	8 000	4 000	5 000	4 000
Amfetamin	40 000	40 000	7 000	11 000	9 000
Heroin	60 000	60 000	25 000	44 000	32 000
Kokain	100 000	100 000	50 000	60 000	50 000

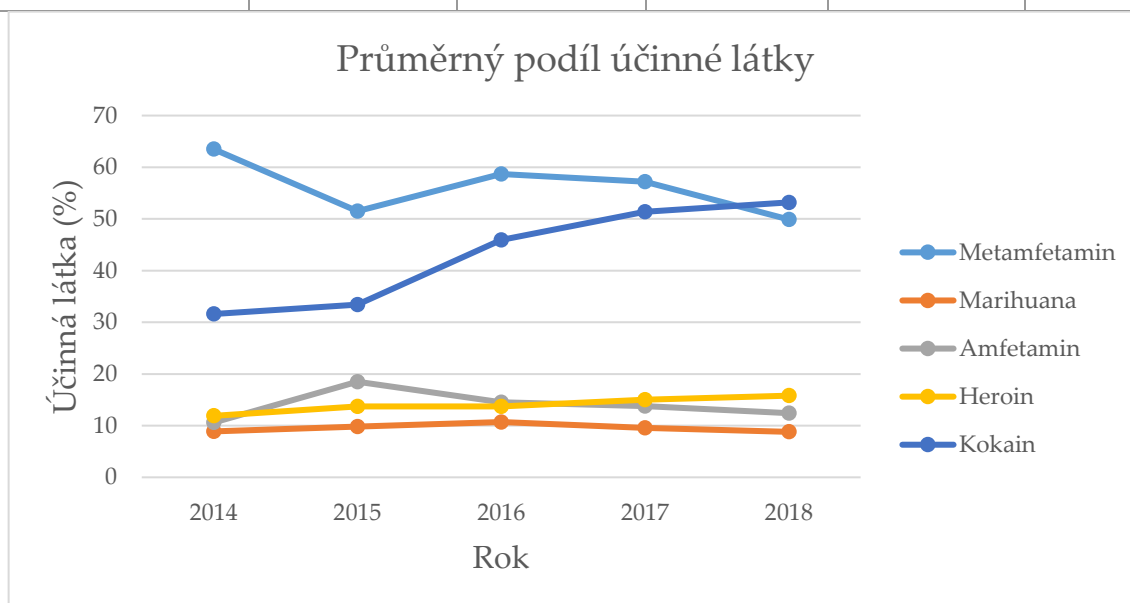

Obrázek 11 – vývoj cen drog na černém trhu [26, 27, 28]

5.2.3 Průměrný podíl účinné látky v droze

Tabulka 11 – průměrný podíl účinné látky v droze [26, 27, 28]

Podíl (%)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	63,5	51,5	58,7	57,2	49,9
Marihuana	8,9	9,8	10,7	9,6	8,8
Amfetamin	10,6	18,5	14,5	13,8	12,4
Heroin	11,9	13,7	13,7	15	15,8
Kokain	31,6	33,4	45,9	51,4	53,2

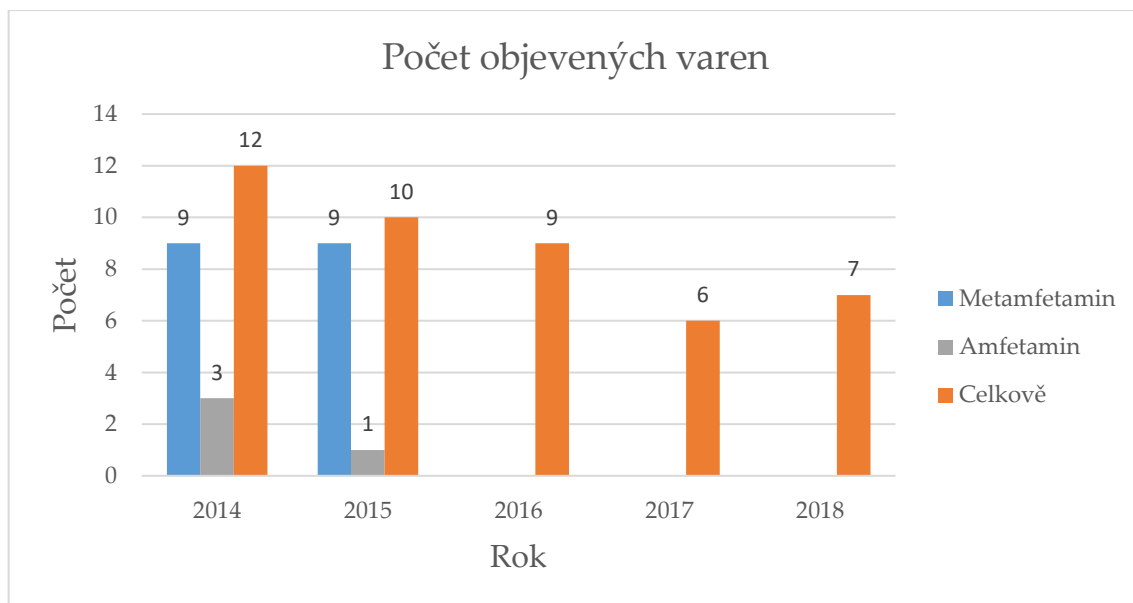

Obrázek 12 – průměrný podíl účinné látky v droze [26, 27, 28]

5.2.4 Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu

Tabulka 12 – počet objevených varen [26, 27, 28]

Počet varen	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	9	9	x	x	x
Amfetamin	3	1	x	x	x
Celkově	12	10	9	6	7

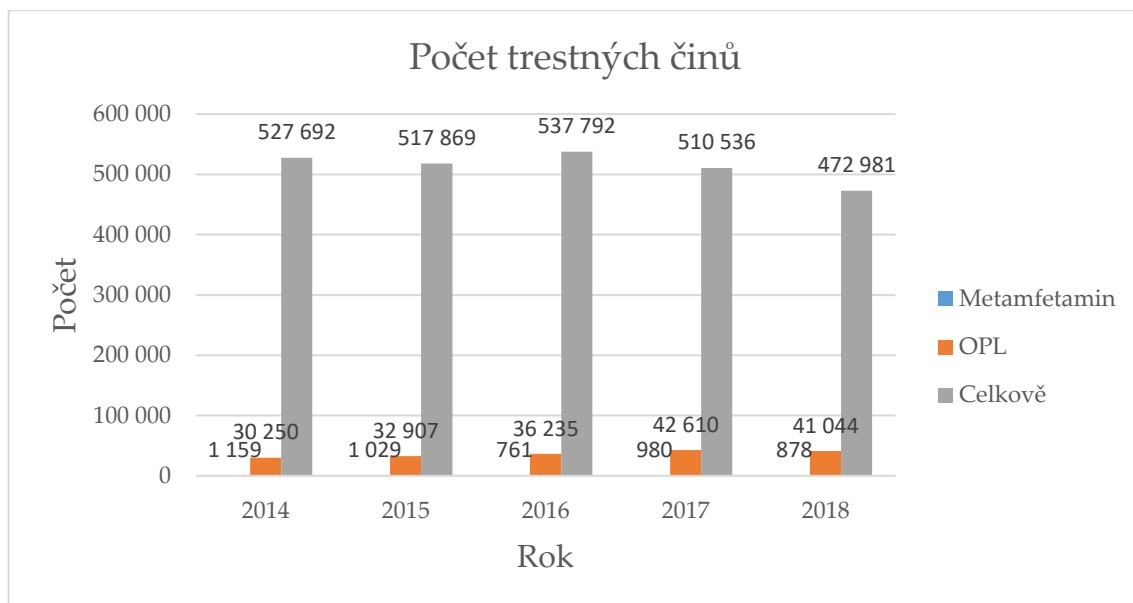

Obrázek 13 – počet objevených varen [26, 27, 28]

5.2.5 Počet trestných činů

Tabulka 13 – počet trestných činů [26, 27, 28]

Trestný čin	2014	2015	2016	2017	2018
Celkový počet	527 692	517 869	537 792	510 536	472 981
TČ s OPL	30 250	32 907	36 235	42 610	41 044
s metamfetamin	1 159	1 029	761	980	878

Obrázek 14 – počet trestných činů [26, 27, 28]

5.3 Slovenská republika

Policie Slovenské republiky je výkonným orgánem pro vymáhání práva na území Slovenské republiky. V následující kapitole a podkapitolách budou všechny tabulky a grafy vztaženy na Slovensko. Slovenská policie neposkytuje veřejnosti informace o dopravních nehodách způsobených pod vlivem OPL. Pro rok 2018 nejsou k dispozici statistiky zabývající se průměrnou hodnotou účinné látky v droze. Do roku 2018 nejsou zveřejněny žádný odhalený varny metamfetaminu a amfetaminu. Slovenská policie neposkytuje u počtu dopravních nehod rozlišení drogy.

5.3.1 Množství zabavených drog

Tabulka 14 – množství zabavených drog [29, 30, 31, 32, 33]

Množství (g)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	6 215	5 346	4 857	4 204	4 444
Marihuana	111 355	69 778	37 672	143 359	52 509
Amfetamin	130,00	1,23	28	2	6
Heroin	51	2 634	56	367	1 003
Kokain	18	2 328	609	2 620	1 245

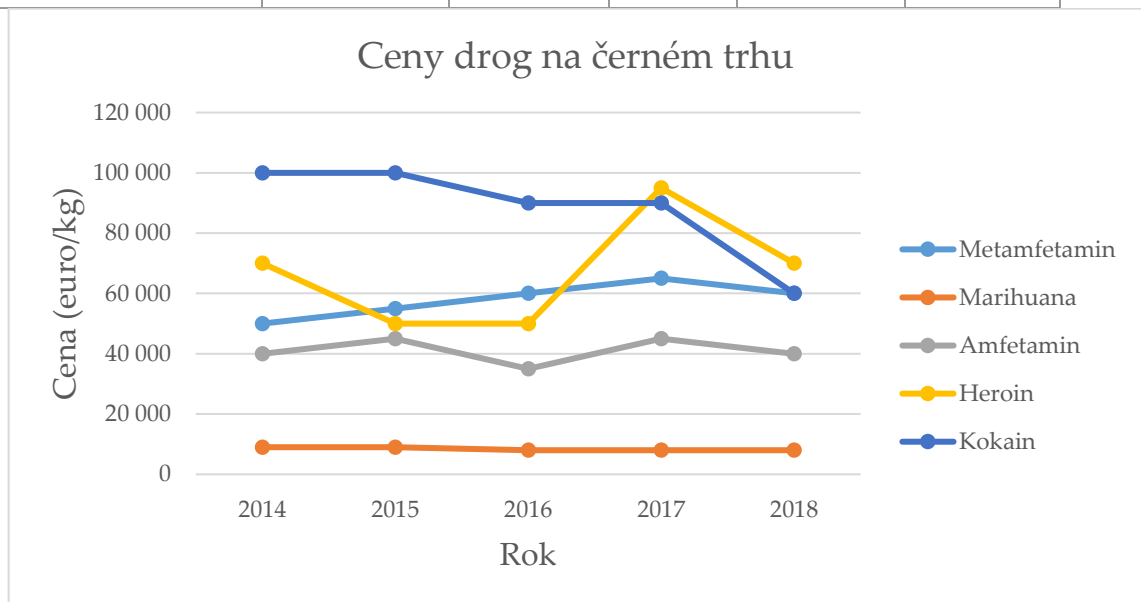

Obrázek 15 – množství zabavených drog [29, 30, 31, 32, 33]

5.3.2 Vývoj cen na černém trhu

Tabulka 15 – vývoj cen drog na černém trhu [29, 30, 31, 32, 33]

Cena (eur/kg)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	50 000	55 000	60 000	65 000	60 000
Marihuana	9 000	9 000	8 000	8 000	8 000
Amfetamin	40 000	45 000	35 000	45 000	40 000
Heroin	70 000	50 000	50 000	95 000	70 000
Kokain	100 000	100 000	90 000	90 000	60 000

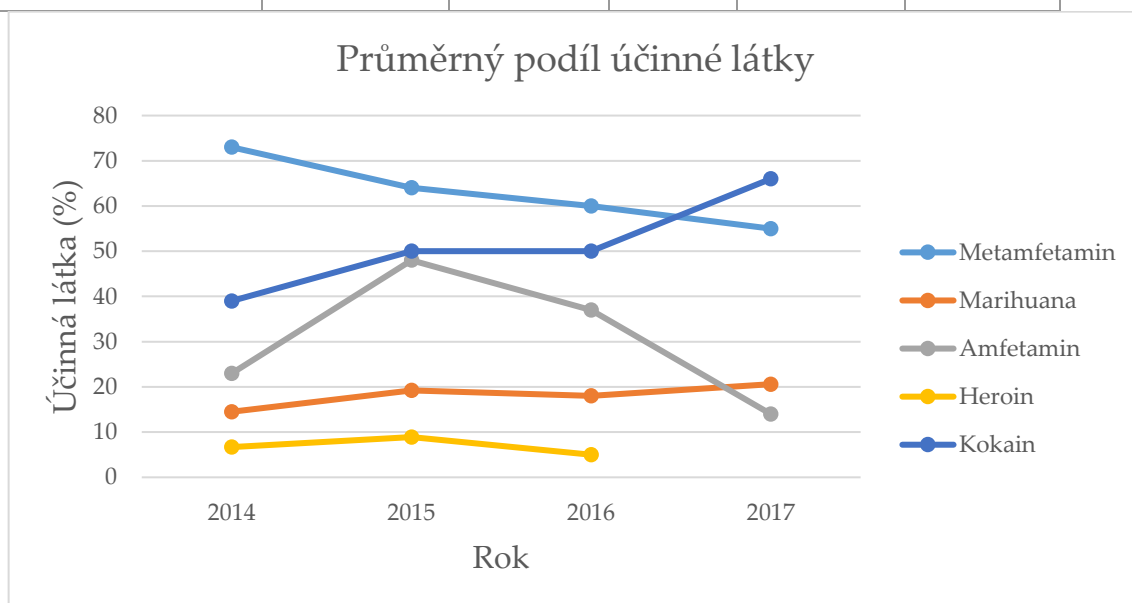

Obrázek 16 – vývoj cen drog na černém trhu [29, 30, 31, 32, 33]

5.3.3 Průměrná podíl účinné látky v droze

Tabulka 16 – průměrný podíl účinné látky v droze [29, 30, 31, 32, 33]

Podíl (%)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	73	64	60	55	x
Marihuana	14,5	19,2	18	20,6	x
Amfetamin	23	48	37	14	x
Heroin	6,7	8,9	5	x	x
Kokain	39	50	50	66	x

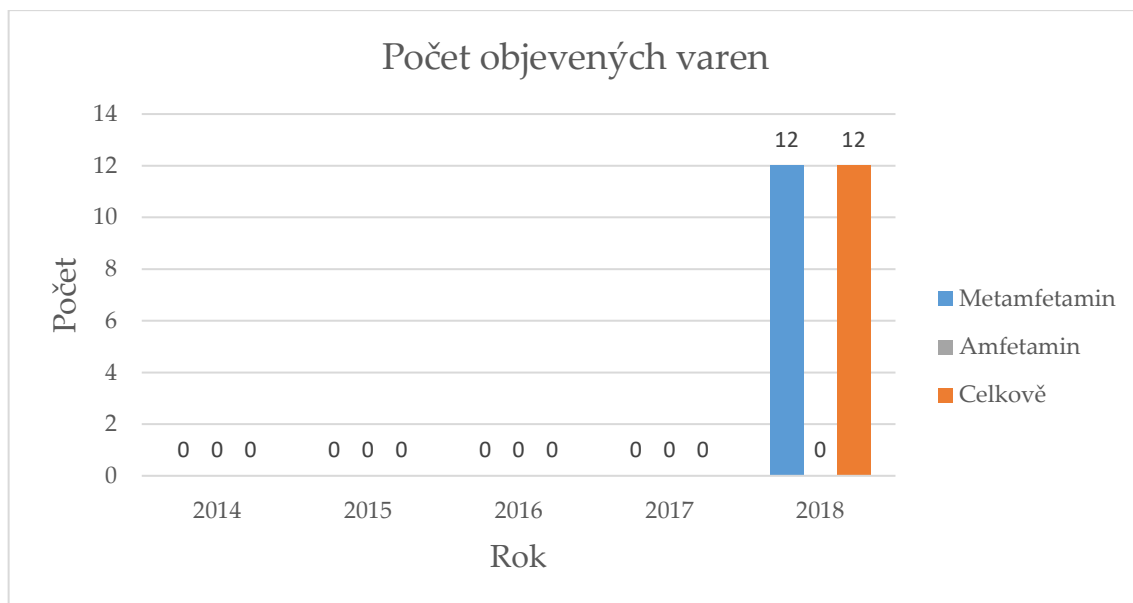

Obrázek 17 – průměrný podíl účinné látky v droze [29, 30, 31, 32, 33]

5.3.4 Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu

Tabulka 17 – počet odhalených varen [29, 30, 31, 32, 33]

Počet varen	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	x	x	x	x	12
Amfetamin	x	x	x	x	0
Celkově	x	x	x	x	12

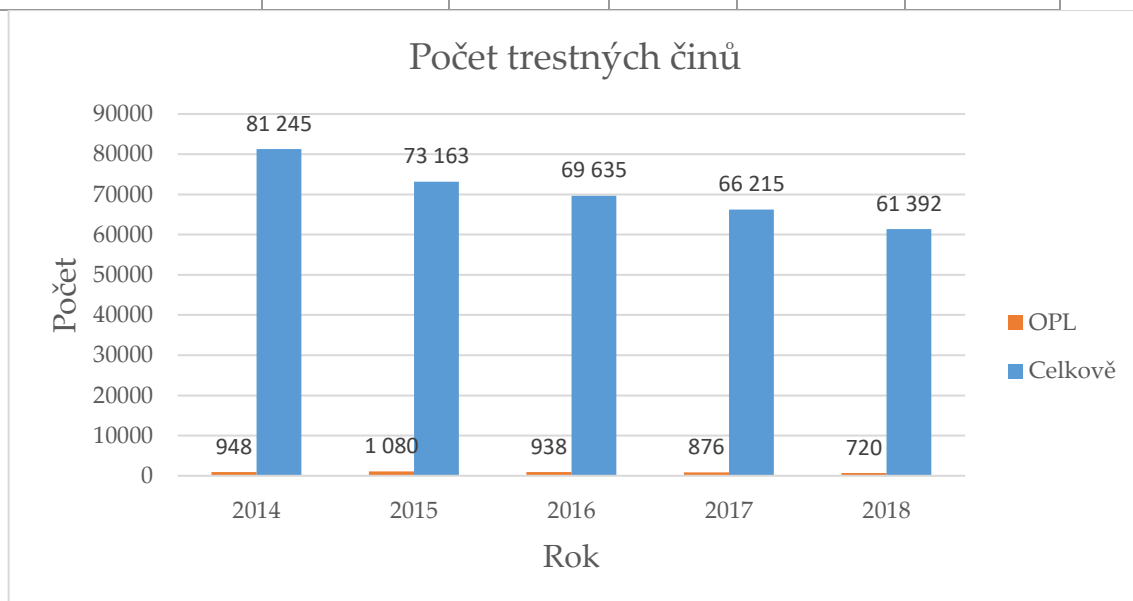

Obrázek 18 – počet objevených varen [29, 30, 31, 32, 33]

5.3.5 Počet trestných činů

Tabulka 18 – počet trestných činů [34, 35, 36, 37, 38, 39]

Trestný čin	2014	2015	2016	2017	2018
Celkový počet	81 245	73 163	69 635	66 215	61 392
TČ s OPL	948	1 080	938	876	720

Obrázek 19 – počet trestných činů [34, 35, 36, 37, 38, 39]

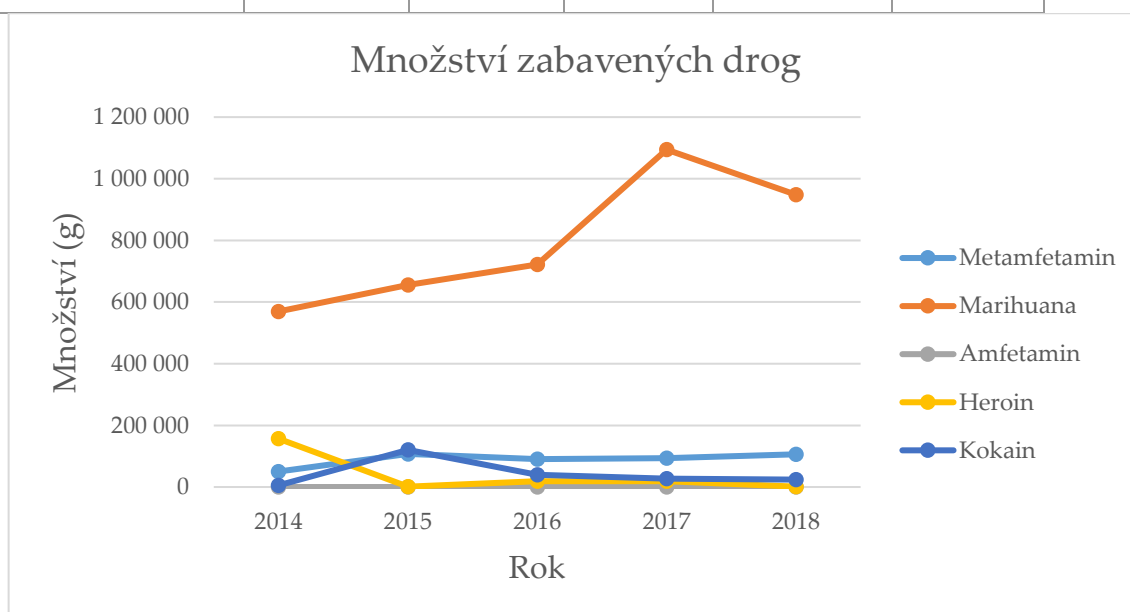
5.4 Česká republika

V ČR se o drogovou problematiku zajímá mimo PČR taky Celní správa ČR a společně se podílejí na jejím řešení. V následující kapitole a podkapitolách budou všechny tabulky a grafy vztaženy na Česko. Na našem území se nevyskytuje ani jedna drogová varna amfetaminu. Policie neposkytuje rozlišení drog pro případy spojené s trestnou činností a dopravní nehodovostí.

5.4.1 Množství zabavených drog

Tabulka 19 – množství zabavených drog [39, 40, 41, 42, 43]

Množství (g)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	50 238	107 363	90 718	93 256	106 155
Marihuana	569 564	655 055	722 107	1 094 601	948 015
Amfetamin	x	x	x	x	x
Heroin	156 810	1 585	19 334	19 084	1 340
Kokain	5 406	120 386	39 637	27 376	24 189

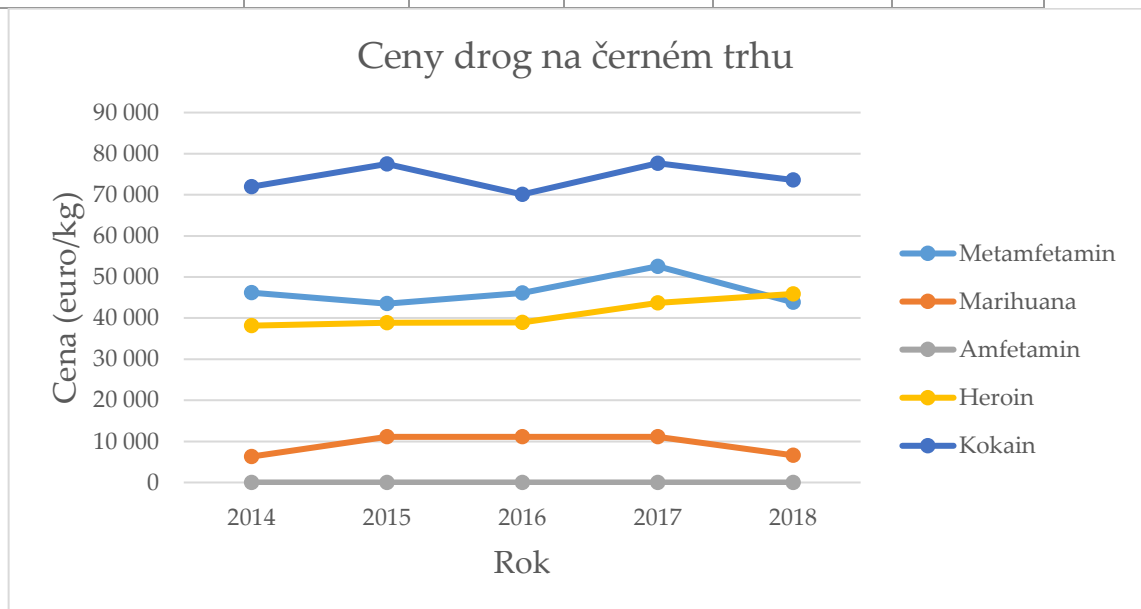

Obrázek 20 – množství zabavených drog [39, 40, 41, 42, 43]

5.4.2 Vývoj cen na černém trhu

Tabulka 20 – vývoj cen drog na černém trhu [39, 40, 41, 42, 43]

Cena (eur/kg)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	46 200	43 500	46 100	52 600	43 810
Marihuana	6 300	11 100	11 100	11 100	6 620
Amfetamin	x	x	x	x	x
Heroin	38 160	38 880	38 900	43 670	45 870
Kokain	72 000	77 500	70 080	77 675	73 630

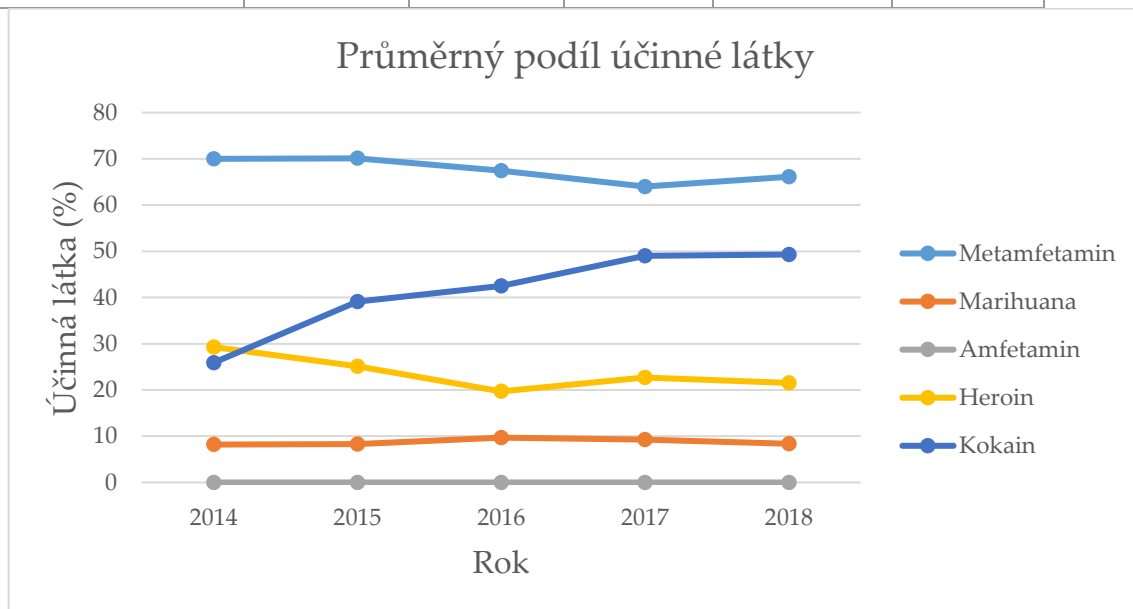

Obrázek 21 – vývoj cen drog na černém trhu [39, 40, 41, 42, 43]

5.4.3 Průměrná hodnota účinné látky v droze

Tabulka 21 – průměrný podíl účinné látky v droze [39, 40, 41, 42, 43]

Podíl (%)	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	70	70,1	67,4	64	66,1
Marihuana	8,2	8,3	9,7	9,3	8,4
Amfetamin	x	x	x	x	x
Heroin	29,3	25,1	19,7	22,7	21,5
Kokain	25,9	39,1	42,5	49	49,3

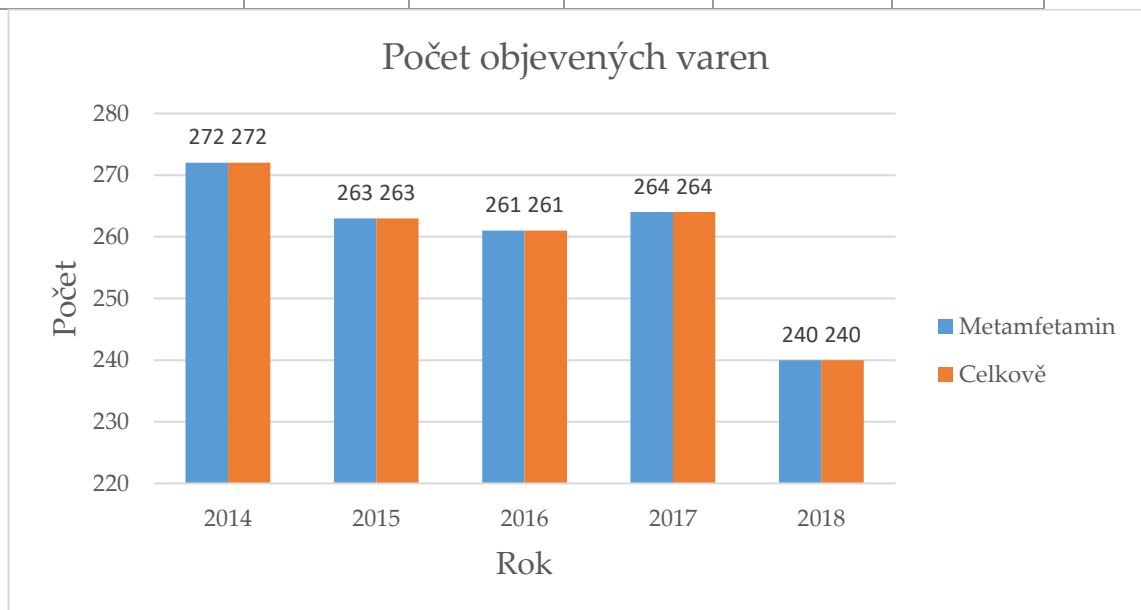

Obrázek 22 – průměrný podíl účinné látky v droze [39, 40, 41, 42, 43]

5.4.4 Počet odhalených drogových varen metamfetaminu a amfetaminu

Tabulka 22 – počet objevených varen [39, 40, 41, 42, 43]

Počet varen	2014	2015	2016	2017	2018
Metamfetamin	272	263	261	264	240
Amfetamin	x	x	x	x	x
Celkově	272	263	261	264	240

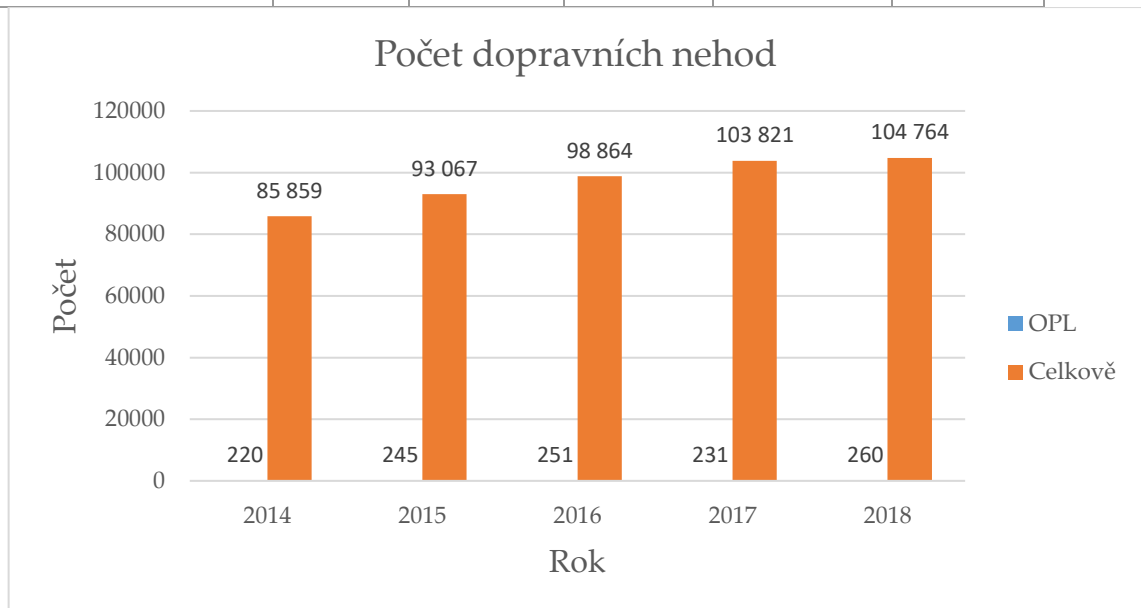

Obrázek 23 – počet objevených varen [39, 40, 41, 42, 43]

5.4.5 Počet dopravních nehod

Tabulka 23 – Počet dopravních nehod [44]

Dopravní nehody	2014	2015	2016	2017	2018
Celkový počet	85 859	93 067	98 864	103 821	104 764
z toho pod OPL	220	245	251	231	260

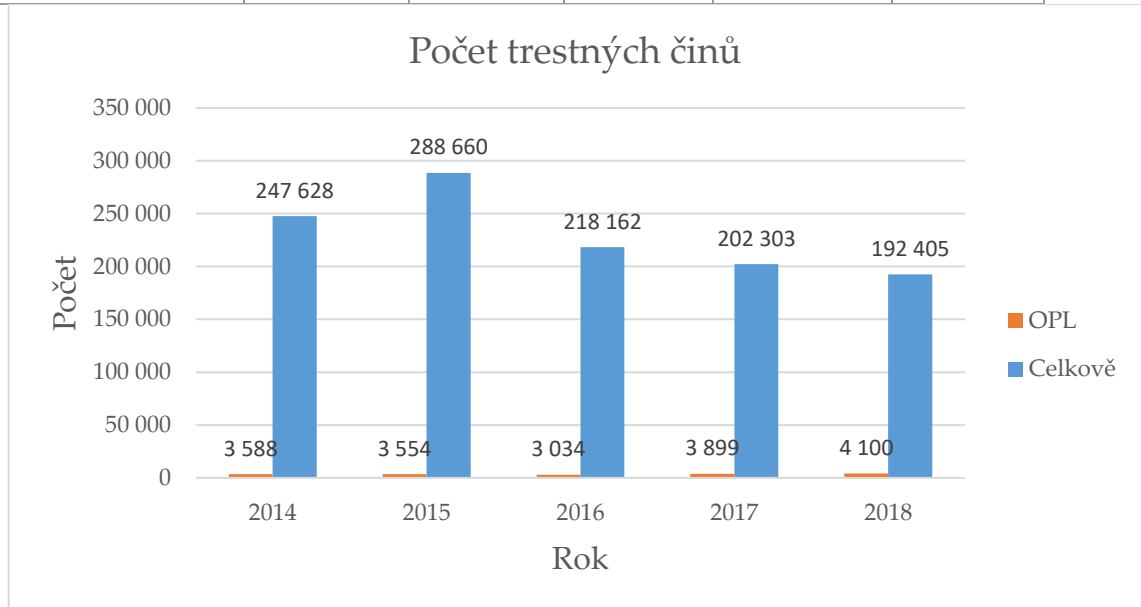

Obrázek 24 – počet dopravních nehod [44]

5.4.6 Počet trestných činů

Tabulka 24 – Počet trestných činů [45, 46, 47, 48, 49]

Trestné činy	2014	2015	2016	2017	2018
Celkový počet	247 628	288 660	218 162	202 303	192 405
z toho s OPL	3 588	3 554	3 034	3 899	4 100

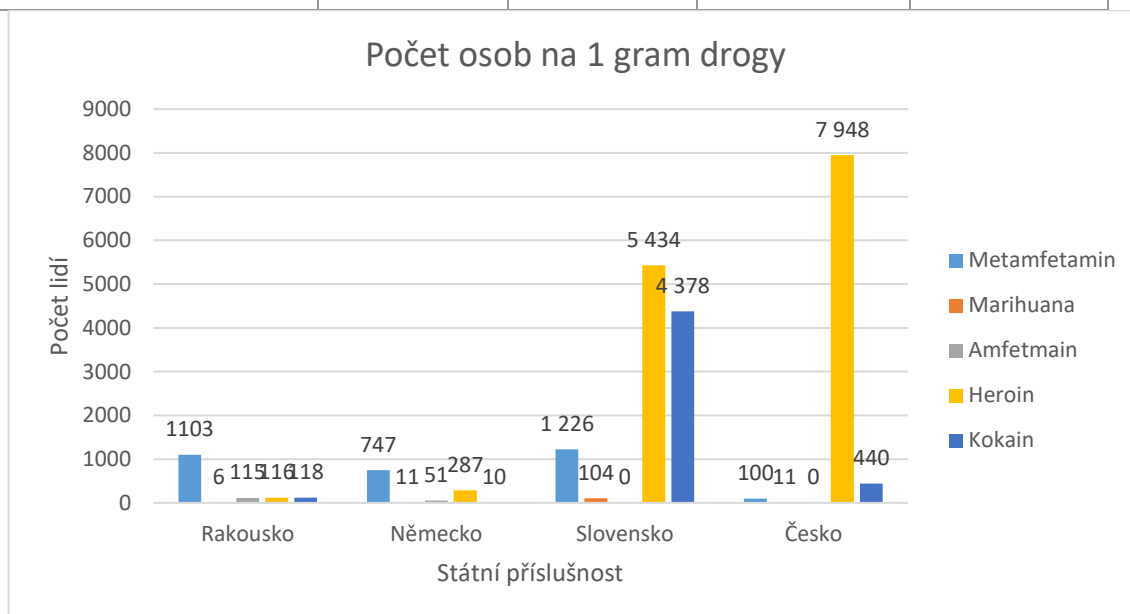

Obrázek 25 – Počet trestných činů [45, 46, 47, 48, 49]

5.5 Porovnání okolních států s ČR

Tabulka 25 – počet osob na jeden gram drogy

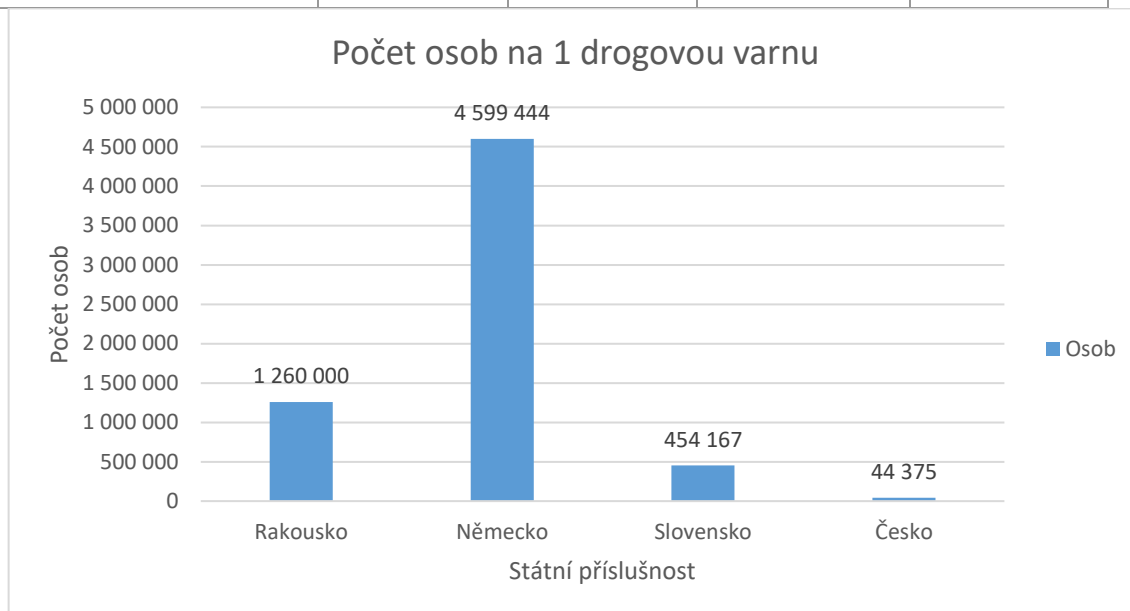
1 gram na x osob	Rakousko	Německo	Slovensko	Česko
Metamfetamin	1103	747	1 226	100
Marihuana	6	11	104	11
Amfetamin	115	51	x	x
Heroin	116	287	5 434	7 948
Kokain	118	10	4 378	440

Obrázek 26 – počet osob na jeden gram drogy

Tabulka 26 – počet osob na jednu drogovou varnu

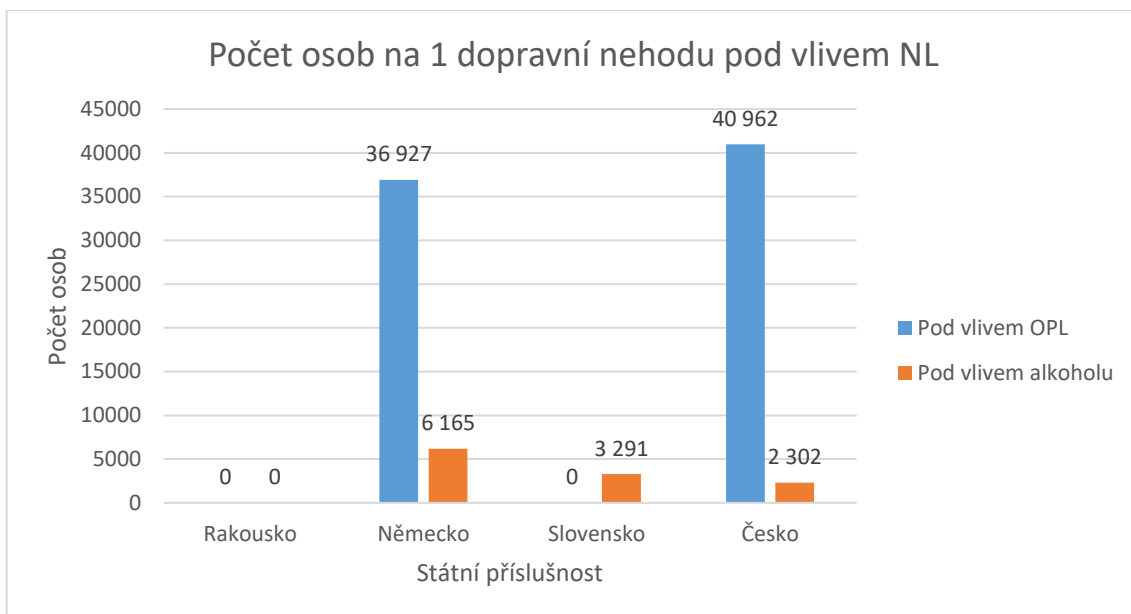
1 varna na x osob	Rakousko	Německo	Slovensko	Česko
Varny	1 260 000	4 599 444	454 167	44 375

Obrázek 27 – počet osob na jednu drogovou varnu

Tabulka 27 – počet odob na jednu dopravní nehodu s přítomností osoby pod vlivem NL

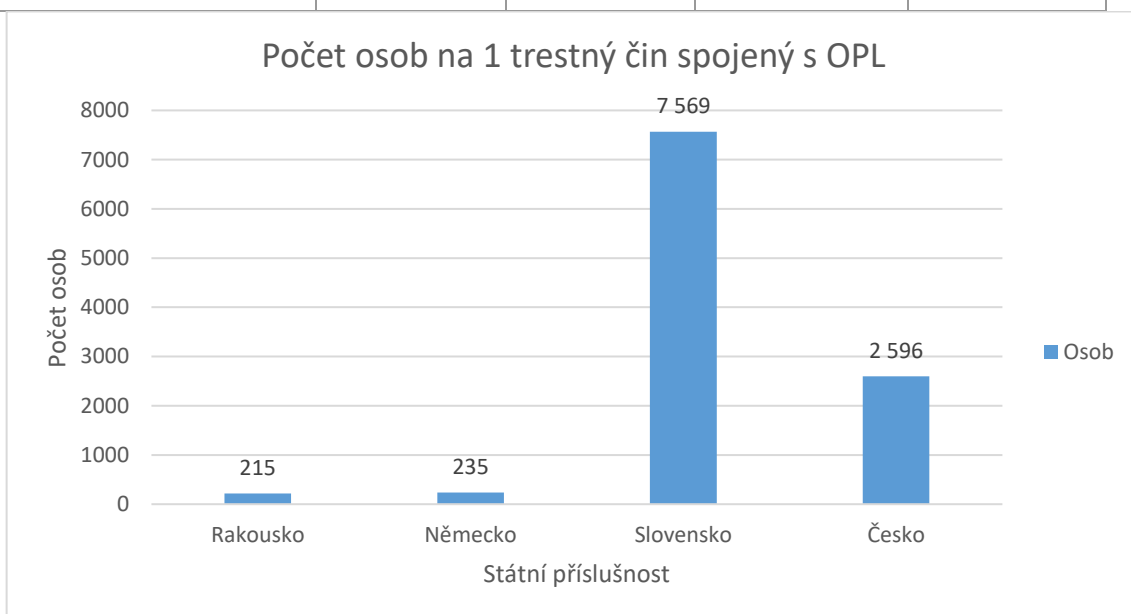
1 DN na x osob	Rakousko	Německo	Slovensko	Česko
DN pod vlivem OPL	x	36 927	x	40 962
DN pod vlivem alkoholu	x	6 165	3 291	2 302

Obrázek 28 – počet osob na jednu dopravní nehodu s přítomností osoby pod vlivem NL

Tabulka 28 – počet osob na jeden trestný čin spojený s OPL

1 TČ na x osob	Rakousko	Německo	Slovensko	Česko
TČ s OPL	215	235	7 569	2 596

Obrázek 29 – počet osob na jeden trestný čin spojený s OPL

5.6 Rozhovor se zdravotnickým záchranářem

Bylo známo, že je výjezd k člověku pod vlivem OPL? Jaký byl důvod k výjezdu?

Ne vždy. Nejčastější důvody pro výjezd byly vliv návykové látky, psychóza, zranění nebo napadení.

Pokud je podezření, že jednání s jedincem bude problémové, informuje se rovnou PČR?

Ano, pokud je to známo, rovnou se informuje PČR.

Je často známá tato informace?

Podle obdržených informací. Kolegyně na dispečinku se snaží získat od toho, kdo volá, co nejvíce informací. Když jsou pochybnosti a hrozí nebezpečí nějakého problému, tak rovnou vyjíždí i policie. V Praze je tato spolupráce lepší než v jiných krajích.

Je volána PČR na místo zásahu před prvním kontaktem s pacientem, pokud se podle vzhledu jedná o dlouhodobého uživatele OPL?

Ne. Když není agresivní, tak není potřeba. Když zjistím na místě, že je pod vlivem NL a je klidný a dá se s ním komunikovat a pracovat, tak není problém a policie se nemusí volat.

Chovají se drogově závislí jinak k záchranářům než k policii?

Samozřejmě.

K policistům se chovají víc uctivě?

Samozřejmě.

Je to kvůli strachu ze zákona?

Ne. Oni zákon neřeší, stejně páchají trestnou činnost. Mají strach z toho, že se nedostanou ke své droze po dalších 48 hodin. Jejich myšlení se zúží na to, za jak dlouho se dostanou k další dávce. Pokud budou zavřeni, tak se k droze dostanou až za dva dny, jenže „absták“ mohou mít již za den. Jsou schopní pro drogu udělat vše. Strach mají z „abstáku“, ne ze zákona.

Nemají tedy strach i ze záchranářů, že jim zruší jejich stav opojení (rauš) pomocí antidota?

Ano, mají. Za drogu platí velké peníze a v případě, že by dostali Naloxon (antidotum na opioidy), nemají ani peníze a ani svůj euforický stav. Ale bojí se zbytečně, protože antidota se podávají jen, když je drogově závislý v ohrožení života. Pokud je jen intoxikace, tak se doveze na detox. Tam to pro něj není žádná legrace. Dojede si svou dávku, ale zřízenec ho mnohdy musí uvázat k posteli a pro něj, když musí pořád něco dělat, je to opravdu peklo.

Takže do křížku se nepouštějí ani se záchranáři, ani s policisty?

V podstatě ne, protože těm, kterým se podávají antidota, tak jsou v bezvědomí. Ty se s námi prát nemůžou. Je ale pravda, že když to vědomí nabydou, tak první, co je napadne, je, že jsme jim násilně přerušili účinek drogy. Takže si snaží kapačku vytrhnout a jsou agresivní na každého, i na policii. Protože drogově závislí mají ten pocit nepřemožitelnosti, pocitu obrovské síly atd...

Vyskytuje se falešné volání za účelem vykradení sanitky?

Za celou dobu, co jsem u záchranné služby, se to stalo jen 2x.

Je větší podíl zjevných dlouhodobých uživatelů, tzv. feťáků a ostatních/náhodných osob pod vlivem OPL?

Větší podíl je dlouhodobých toxikomanů.

Nejčastější intoxikace v Praze z pohledu poskytnutí PNP?

Nejčastější ve zdejším kraji jsou pacienti intoxikovaní alkoholem. Intoxikovaných dalšími různými látky sice přibývá, ale alkohol zůstává nejdominantnější.

Používá ZZS drogové testy jako PČR?

Záchranná služba má pro svoje vlastní lidi k dispozici drogové testy. Ale většinou kontrolujeme, jestli je člověk pod vlivem pervitinu nebo nějaké jiné drogy v případě, když způsobí nějaký trestný čin, dopravní nehodu apod. Do zprávy napíšeme, že je pod vlivem návykové látky, pokud se chová podezřele nebo to sám přizná. A pak to řeší nemocnice.

Záchranná služba tedy běžně nepoužívá tester DrugWipe?

Ne.

Je-li intoxikovaný u dopravní nehody, řeší to nějak záchranná služba?

Ne, řeší si to policie po své linii. Buď mu dají rovnou „líznout“ (DrugWipe), nebo se to řeší v nemocnici, kde se udělají krevní odběry. Ty se poté pošlou do laboratoře.

Jaká je první pomoc osobě, kterou ohrožuje na životě intoxikace?

Máme své postupy – guidelines. Když není lékař na místě, tak se musí dovolat. Dále se to řeší podle akutního stavu pacienta tak, aby přežil. Odveze se na příslušné oddělení, buď to je metabolická jednotka, ARO nebo JIP.

Pacient se doveze na ambulanci. Tam se určí, dle jeho stavu, další postup. V případě alkoholu je postup následující. Pokud nemá zranění a má obsah alkoholu v krvi 2-4 promile a zároveň je ve věkovém rozmezí 18-65 let, tak se doveze na záchrannou stanici. Pokud má věk pod 18 let, tak do nemocnice Pod Petřínem. Důležité je brát ohled na metabolismus pacienta. Při obsahu alkoholu v krvi nad 4 promile jde o stav ohrožení na životě.

Jaké jsou nejčastější zdravotní komplikace u osob pod vlivem OPL?

Nejhorší je heroin, který utlumuje dýchací centrum, a to pak může mít za následek až úmrtí. U ostatních drog se jedná především o úrazy, občas o předávkování.

Způsobuje předávkování často úmrtí?

Ne. Nejčastěji způsobuje úrazy, sebevraždy a až nakonec předávkování.

6 DISKUZE

Při vyhodnocování dostupnosti drog a jejich vlivu na občany daných zemí jsem u Slovenska vynechal dostupnost amfetaminu na osobu kvůli vypovídající hodnotě grafu. Místo toho jsem bral amfetamin, že je pro Slovensko nedostupný, tak jako je nedostupný pro Česko (viz tabulka č. 24). Počet občanů, kteří by si měli rozdělit jeden gram amfetaminu, by byl 908 333 (číslo je oproti ostatním hodnotám o čtyři řády větší). V přepočtu na obyvatelstvo Slovenské republiky (5,45 milionů) je to skoro zanedbatelné číslo a pro přehlednější graf bylo vynecháno. Slovensko je z pohledu drog na tom podobně jako Česká republika. Amfetamin je skoro mizivý nebo žádný. Naproti tomu metamfetamin je vysoce kvalitní a dováží se do sousedních států. Měli jsme největší průměrný podíl účinné látky oproti okolním státům (66,1 %; viz tabulka 21). V porovnání ČR se sousedními státy jsem bohužel musel vynechat Polskou republiku, ze které se získávají prekurzory pro výrobu metamfetaminu v ČR. Důvod vynechání je nepřístupnost statistik.

Na Německém nelegálním trhu se drží všeobecně všechny ostatní drogy na vysoké kvalitě. Pokles podílu účinné látky během let (viz tabulka 5) může mít na svědomí předchozí boj o trh, kdy nová zločinecká skupina dodá mnohem kvalitnější zboží na trh s cílem přebrání zákazníků. Ať je takový pokus úspěšný nebo ne, tak časem se podíl účinné látky bude navracet do předchozích hodnot, a to kvůli většímu zisku (droga se může víc namíchat a prodat za stejnou hodnotu). Převahu na černém trhu Německa má metamfetamin pocházející z Čech, ale vyskytují se případy, kde se dováží z Nizozemí. V roce 2017 to bylo 9 případů a zabavené množství bylo 10,9 kg (v porovnání s celkově zabaveným množstvím v tabulce 3, vychází nejpravděpodobněji na původ z ČR 103,6 kg). Vzácné případy naznačují i dovoz z Mexika (počet není upřesněn). [50].

Rakouská republika má téměř veškerý metamfetamin na svém černém trhu z České republiky a ze Slovenské republiky. Vyskytují se ale ojedinělé případy, kdy metamfetamin je dovážen poštou z Mexika nebo Nizozemí (podobně jako v Německu). Donedávna byl metamfetamin pouze v příhraničních oblastech s Českou a Slovenskou republikou. Aktuálně je ale k dispozici ve všech federálních státech. [28] Zadržovaný metamfetamin je poměrně kvalitní, nelze samozřejmě porovnávat s ČR. Obecně lze říci, že kvalita se vzdáleností od místa výroby klesá, a to kvůli počtu ředění a tím zvýšení výnosu. Rakouská policie se ve své strategii boji proti OPL se obává, že dovoz metamfetaminu ze Slovenska bude i nadále představovat významnou hrozbu. [28]

Slovenská policie má v drogové problematice především problém s transportováním drog z České republiky na Slovensko. Jedná se nejen o metamfetamin, ale i o marihuanu. Už několik let je odhalován a zdokumentován trend, kdy v řadě případů dochází k dovozu marihuany ze zahraničí, především z České republiky. Pachatelé byly osoby studující, pracující nebo žijící v České republice, kde si drogu pořídili a následně ji importovali na Slovensko. [33] To neznamená, že na Slovensku se nepěstuje marihuana. Jen za minulý rok bylo objeveno 33 nelegálních pěstíren, různé kapacity [33]. Za kvalitu metamfetaminu ale „vděčí“ Slovenská republika drogovým výrobcům z ČR, kteří se tam občas přesunou. Čeští výrobci zde z připravených látek vyrobí vysoce kvalitní metamfetamin ve větším množství. Jako jejich odměnu si zpátky do Čech vezmou s sebou část metamfetaminu, který připravili. Množství, které si s sebou vezou zpátky není jen pro své potřeby, ale jde o množství, které lze distribuovat. [33] Řetězec výroby je následující: český výrobce dojde na Slovensko, kde z již připravených prekurzorů vyrobí vysoce kvalitní drogu (zdroj prekurzorů je velmi obdobný jako pro ČR, jedná se tedy většinou o Polsko) a pak se vrátí zpět domů se svým podílem. Ta část metamfetaminu, která zůstala na Slovensku se zde i distribuuje, ale také se dováží do Rakouska.

Kvalita německých drog, pokud by se dostala do České republiky, by měla za následek zvýšení počtu předávkovaných uživatelů heroinu a kokainu. Průměrný podíl účinné látky je skoro dvojnásobný (u heroinu je dokonce víc než dvojnásobný) než je u drogy dostupné na našem černém trhu. Pokud by se k tak kvalitnímu zboží dostali chroničtí uživatelé a nebyli by si vědomi obsahu účinné látky, a dali by si svojí obvyklou dávku, mohlo by to pro ně být smrtelné (podíl účinné látky by byl totiž dvojnásobný). Pokud by tenhle případ nastal, tak by došlo k obrovskému nárůstu pacientů s utlumeným dýchacím centrem (viz rozhovor s příslušníkem ZZS HMP). Došlo by tak k počtu úmrtí u toxikomanů na předávkování.

Samotný rozhovor se zdravotnickým záchranářem umožnil podrobnější a hlubší náhled na danou problematiku. Mnou oslovený záchranář (Karel Böhm) ze ZZS HMP, byl obeznámen s tím, že jeho odpovědi budou použity pouze pro účely této práce, a s tím souhlasil. Vyvrátil mýtus, že dlouhodobí uživatelé drog si volají „záchranku“ kvůli vykradení. Když dojde ke kontaktu zdravotnického záchranáře s intoxikovaným, tak záleží na typu zranění. A podle toho kontakt probíhá. Jestli se jedná o zranění, tak není důvod podávat antidotum a intoxikovaný se nemusí bát, že se mu přeruší jeho navozený stav. Pokud intoxikovaný je ve stavu ohrožení života, tak se mu antidotum podá, ale vzhledem ke stavu, v jakém se nachází, ke konfliktům skoro nedochází.

Dostupnost metamfetaminu v naší zemi je oproti sousedním státům velká. S nadsázkou by se dalo říci, že lze pervitin koupit na každém rohu ulice (porovnání počtu lidí na gram drogy; tabulka 25). Tak velké nabídce samozřejmě odpovídá i kvalita neboli čistota kupovaného zboží. Lze se setkat se zbožím, které obsahuje 0,1 % účinné látky, ale většinou je na českém ilegálním trhu čistota nadprůměrná. Cena i při nadprůměrné kvalitě není až tak rozdílná od ostatních států (v průměru kolem 1000 korun za gram). V České republice se vyskytuje

jedinečný fenomén, kdy metamfetamin vyřadil z trhu amfetamin. Může se hovořit o kompletním vyřazením, což podporují statistiky PČR. Police České republiky disponuje technologií na odlišení metamfetaminu od amfetaminu, takže nemůže dojít k sjednocení výsledků zabavených drog nebo objevených drogových varen. Tento trend lehce napodobuje i drogová komunita na Slovensku, kde se amfetamin také nepožívá, pouze se občas vyskytne. Tomu odpovídá fakt, že množství zabaveného amfetaminu na Slovensku se v posledních letech pohybuje v desítkách gramů (viz tabulka 14).

Obyvatelé České a Slovenské republiky mají tendenci k podobné drogové trestné činnosti. S tím rozdílem, že na Slovensku je v menší míře, a to i v přepočtu na osobu. Tento trend, který se prvně objevil s „oblíbeností“ metamfetaminu oproti amfetaminu se ukazuje i v počtu odhalených varen, a tedy v druhu drog, které se na Slovensku vyrábějí. V porovnání s Rakouskem a Německem se počet drogových varen na Slovensku pohybuje nejbližší k naší republice (viz tabulka 26). V roce 2018 se sice jednalo o „pouhých“ 12 varen (tabulka 17), zatímco v ČR se jednalo o 240 (tabulka 22), ale v přepočtu na jednoho obyvatele státu má Slovensko „jen“ 10x méně varen. Zatímco Rakousko má přibližně 30x méně a Německo má více než 100x menší množství odhalených varen.

Dopravní nehody způsobené člověkem pod vlivem omamných a psychotropních látek jsou u nás v porovnání s okolními státy méně časté (dostupnost dat je jen v Německu), ale četnost nehody pod vlivem alkoholu je u nás vyšší (pro kompletní porovnání chybějí data od Rakouské policie, která je neposkytuje). Pro bezpečnost na silnicích je tedy nebezpečnější a mnohem častější požívání alkoholických nápojů než požití ostatních návykových látek (viz tabulka 27). V Německu je častější, že nehoda je způsobena člověkem pod vlivem OPL než v ČR, ale naopak mají skoro trojnásobně méně případů dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Trend Slovenska jít v pomyslných drogových

stopách České republiky je zde také rozpoznatelný. Dopravní nehodovost na Slovensku pod vlivem alkoholu je jen o třetinu menší než u nás (tabulka 27). Proto by se dalo očekávat, že počet nehod způsobených pod vlivem OPL bude na podobné úrovni jako ČR.

Trestné činy spáchané v souvislosti s OPL mají odchylku od předchozích dat. Tam kde platilo, že Česká republika byla první, následovaná Slovenskou republikou, v počtu četnosti drogových varen nebo dopravních nehod (u Slovenska jen pod vlivem alkoholu), tak se pomyslná karta v TČ obrátila. Četnost trestných činů spojených s OPL je v Německu a Rakousku desetkrát vyšší než v ČR, a dokonce skoro čtyřicetkrát než na Slovensku (tabulka 28). I zde je vidět podobnost Česka se Slovenskem. Velký počet trestných činů může mít, a nejspíš i má, na svědomí větší drogový trh (tabulka 25). Kdy jsou dostupné drogy ve větší míře v Německu a Rakousku než u nás a na Slovensku. V souvislosti s nápravou řidičů a pachatelů trestné činnosti pod vlivem, kteří mají trest bez odnětí svobody má významnost probační a mediační služba ČR. *„Probační a mediační služba usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality.“* [51]

7 ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem provedl statistický výzkum dopadu metamfetaminu a drog obecně na Českou republiku spolu s jejími sousedními státy. Původ samotného pervitinu není spojen ve skutečnosti s ČR, ale sahá dokonce do období před druhou světovou válkou do Japonska a je provázen s amfetaminem, který byl objeven jen o pár desítek let dříve, také v Japonsku. Důvod užití ve válce je obdobný jako pro dnešního uživatele. Za války byla droga propagována samotnými vůdci státu, ať už to bylo Německo, Japonsko nebo jejich protivník USA. Člověk si drogu bere za účelem zvýšení fyzické síly, potlačení únavy a nabuzení smyslů spojených s pocitem nadřazenosti. Nejpravděpodobnější špatné přisuzování vynálezu metamfetaminu České republice je znovu objevení velmi jednoduchého postupu při jeho výrobě v době socialismu, kdy byl dozor nad omamnými látkami mnohem větší, a tudíž si uživatelé museli hledat vlastní cesty.

Policie ČR velmi efektivně odhaluje drogové varny (výsledky odhalených varen), ale česká poptávka po pervitinu je velká a spolu s obrovskými financemi, které se v drogové sféře vyskytují, láká stále další výrobce. Samotná detekce návykové látky v těle pomocí DrugWipe je poměrně přesná, ale stále platí, že se jedná jen o orientační detekci a potvrdit nebo vyvrátit přítomnost návykové látky v těle musí lékař. Látku podezřelou na drogu lze orientačně otestovat NARKem, úspěšnost má obdobnou jako DrugWipe a také platí nutnost následného potvrzení ze strany OKTE na chemii.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

NMS – národní monitorovací středisko pro drogy a závislost

EMCDDA – European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction

OPL – omamné a psychotropní látky

CNS – centrální nervová soustava

MDMA - 3,4-methylenedioxyamfetamin

LSD – diethylamid kyseliny lysergové

THC – tetrahydrokanabinol

INCB – International Narcotics Control Board

OKTE – odbor kriminalistiky a technický expertízy

BMK – Benzyl methyl ketone

P2P – Phenyl-2-propane

NL – návyková látka

PNP – přednemocniční neodkladná péče

TČ – trestní čin

DN – dopravní nehoda

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION AND EUROPOL, EU Drug Markets Report 2019 [online], 2019. 1. Luxembourg: Publications Office of the European Union [cit. 2019-12-08]. ISBN 978-92-9497-422-B. Dostupné z: http://www.emcdda.europa.eu/publications/joint-publications/eu-drug-markets-report-2019_de
2. MAHDALÍČKOVÁ, Jana. Víme o drogách všechno?. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 122 s. ISBN 978-80-7478-589-4
3. KALINA, Kamil. Klinická adiktologie [online]. 1. Grada, 2015 [cit. 2020-05-05]. ISBN 978-80-247-9792-2. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/klinicka-adiktologie-2141/>
4. BLAŽEJOVSKÝ, Marek. Drogy v dopravě. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 185 stran. ISBN 978-80-7478-903-8
5. SPILKOVÁ, Jiřina, Jan MARTIN a Tomáš SIATKA. Farmakognozie [online]. 1. Praha: Karolinum, 2016 [cit. 2020-05-05]. ISBN 978-80-246-3264-3. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/farmakognozie-5664/>
6. ČESKO. Část 2 Hlava 7 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: Zákony pro lidi.cz [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 18. 3. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast2-hlava7>
7. Zaostřeno: Drogová situace v České republice v roce 2017 [online]. Praha: Úřad vlády České republiky, 2019, 4(5) [cit. 2020-05-05]. ISSN 2336-8241.
8. Bulletin Národní protidrogové centrály: Vliv provozu nelegálních laboratoří na lidské zdraví. Praha: Policie České republiky, Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování, 2015, 21(1/2015). ISSN 1211-8834.

9. ČESKO. Část 2 Hlava 9 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 18. 3. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#cast2-hlava9>
10. Metamfetamin (pervitin): situace v EU a její globální kontext [online]. 1. Praha: Centrum adiktologie a Sdružení SCAN, 2010 [cit. 2020-05-05]. ISBN 978-80-86620-24-4. Dostupné z: <https://www.adiktologie.cz/file/323/metamfetamin-web.pdf>
11. Bulletin Národní protidrogové centrály [online], 1998. Praha: Policie České republiky, Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování [cit. 2020-03-24]. ISSN 1211-8834.
12. Bulletin Národní protidrogové centrály, 2014. Praha: Policie České republiky, Národní protidrogová centrála Služby kriminální policie a vyšetřování, 20(1/2014). ISSN 1211-8834
13. ČESKO. § 17a vyhlášky č. 84/2008 Sb., o správné lékařské praxi, bližších podmínkách zacházení s léčivými látkami v lékárnách, zdravotnických zařízeních a u dalších provozovatelů a zařízení vydávajících léčivé přípravky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 2. 3. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-84#p17a>
14. CUNNINGHAM, Andrew. Drug precursor developments in the European Union [online]. 1. Lisbon: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2019 [cit. 2020-03-18]. ISBN 978-92-9497-443-3. Dostupné z: http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/12137/2019588_9_TDAU19003ENN_1.pdf
15. GIRAUDON, Isabelle, Federica MATHIS, Dagmar HEDRICH, Julian VICENTE a André NOOR. Drug-related deaths and mortality in Europe [online]. 1. Luxembourg: European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, 2019 [cit. 2020-03-18]. ISBN 978-92-9497-451-

8. Dostupné z:
http://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/11485/2019328_6_TD0319444ENN_PDF.pdf
16. ČESKO. § 1 nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2020 [cit. 30. 4. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-41#p1>
17. Pokyny obecné povahy – trestní: o stanovení hodnot jiných návykových látek než alkoholu, při jejichž dosažení se osoba nachází ve stavu vylučujícím způsobilost vykonávat zaměstnání nebo jinou činnost ve smyslu § 274 odst. 1 trestního zákoníku. Nejvyšší státní zastupitelství [online]. Brno, 2012 [cit. 2020-04-30]. Dostupné z: <http://www.nsz.cz/index.php/cs/udaje-o-cinnosti-a-statisticke-udaje/rozhodovaci-a-metodicka-innost-nsz/pokyny-obecne-povahy-trestni>
18. Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatisti 2014. 1. Berlín: Bundesministerium des Innern, 2015.
19. Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatisti 2015. 7. Berlín: Bundesministerium des Innern, 2016.
20. Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatisti 2016. 2. Berlín: Bundesministerium des Innern, 2017.
21. Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatisti 2017. 2. Berlín: Bundesministerium des Innern, 2018.
22. Bericht zur Polizeilichen Kriminalstatisti 2018. 1. Berlín: Bundesministerium des Innern, 2019.
23. Rauschgiftkriminalität: Bundeslagebild 2017. 1. Wiesbaden: Bundeskriminalamt, 2018.

24. Organisierte Kriminalität: Bundeslagebild 2018. 1. Wiesbaden: Bundeskriminalamt, 2019.
25. SCHNEIDER, Franziska, Esther NEUMEIER, Krystallia KARACHALIOU, Charlotte TÖNSMEISE, Maria FRIEDRICH a Tim PFEIFFER-GERSCHEL. Drogenmärkte und Kriminalität: Workbook Drug Market and Crime. 1. REITOX-Knotenpunkts an die EMCDDA, 2019.
26. DRUG-RELATED CRIME: ANNUAL REPORT 2016. 1. Vídeň: Bundeskriminalamt, 2017.
27. DRUG SITUATION REPORT 2017. 1. Vídeň: Bundeskriminalamt, 2018.
28. Lagebericht Suchtmittelkriminalität 2018: Anzeigen, Ermittlungen und Sicherstellungen. 1. Vídeň: Bundesministerium für Inneres, Bundeskriminalamt, 2019.
29. Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky k roku 2014: V kontexte s historickým vývojom od roku 1989. 1. Bratislava: národná protidrogová jednotka NAKA P PZ, 2015.
30. Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky v roku 2015: v kontexte s fenoménom vývoja takzvaných „legal highs“ – nových psychoaktívnych látok. 1. Bratislava: národná protidrogová jednotka NAKA P PZ, 2016.
31. Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky v roku 2017. 1. Bratislava: národná protidrogová jednotka NAKA P PZ, 2018.
32. Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky v roku 2018. 1. Bratislava: národná protidrogová jednotka NAKA P PZ, 2019.
33. Správa o stave a vývoji drogovej scény na území Slovenskej republiky v roku 2019. 1. Bratislava: národná protidrogová jednotka NAKA P PZ, 2020.

34. ŠTATISTIKA KRIMINALITY ZA OBDOBIE 1.1. - 31.12.2014. 1. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, 2015.
35. ŠTATISTIKA KRIMINALITY ZA OBDOBIE 1.1. - 31.12.2015. 1. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, 2016.
36. ŠTATISTIKA KRIMINALITY ZA OBDOBIE 1.1. - 31.12.2016. 1. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, 2017.
37. ŠTATISTIKA KRIMINALITY ZA OBDOBIE 1.1. - 31.12.2017. 1. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, 2018.
38. ŠTATISTIKA KRIMINALITY ZA OBDOBIE 1.1. - 31.12.2018. 1. Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, 2019.
39. POLICIE ČR, GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL MF ČR. Národní protidrogová centrála: Výroční zpráva 2014. 1. Praha: Policie ČR, 2015.
40. POLICIE ČR, GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL MF ČR. Národní protidrogová centrála: Výroční zpráva 2015. 1. Praha: Policie ČR, 2016.
41. POLICIE ČR, GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL MF ČR. Národní protidrogová centrála: Výroční zpráva 2016. 1. Praha: Policie ČR, 2017.
42. POLICIE ČR, GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL MF ČR. Národní protidrogová centrála: Výroční zpráva 2017. 1. Praha: Policie ČR, 2018.
43. POLICIE ČR, GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ CEL MF ČR. Národní protidrogová centrála: Výroční zpráva 2018. 1. Praha: Policie ČR, 2019.
44. STRAKA, pplk. Mgr. Jan a kpt. Ing. Jana FABIÁNOVÁ. ŘEDITELSTVÍ SLUŽBY DOPRAVNÍ POLICIE POLICEJNÍHO PREZIDIA ČESKÉ REPUBLIKY. ROČENKA NEHODOVOSTI: NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH ZA ROK 2018. 1. Praha: Policie ČR, 2019.
45. Statistické přehledy kriminality za rok 2014. Policie České republiky [online]. Praha: Policie ČR, 2020 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2014.aspx>

46. Statistické přehledy kriminality za rok 2015. Policie České republiky [online]. Praha: Policie ČR, 2020 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2015.aspx>
47. Statistické přehledy kriminality za rok 2016. Policie České republiky [online]. Praha: Policie ČR, 2020 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=22346473&docType=ART>
48. Statistické přehledy kriminality za rok 2017. Policie České republiky [online]. Praha: Policie ČR, 2020 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2017.aspx>
49. Statistické přehledy kriminality za rok 2018. Policie České republiky [online]. Praha: Policie ČR, 2020 [cit. 2020-05-08]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2018.aspx>
50. Rauschgiftkriminalität: Bundeslagebild 2018. 1. Wiesbaden: Bundeskriminalamt, 2019
51. Poslání a cíle: Poslání a cíle Probační a mediační služby. Probační a mediační služba České republiky [online]. Praha: pmscr.cz, 2020 [cit. 2020-05-11]. Dostupné z: <https://www.pmscr.cz/poslani-a-cile/>

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Chemická stavba amfetaminu, metamfetaminu a MDMA [1]	15
Obrázek 2 – NARK číslo 15	32
Obrázek 3 – DrugWipe 5S.....	33
Obrázek 4 – množství zabavených drog [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25].....	39
Obrázek 5 – vývoj cen na černém trhu [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25].....	40
Obrázek 6 – průměrný podíl účinné látky [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25].....	41
Obrázek 7 – počet objevených varen [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]	42
Obrázek 8 – počet dopravních nehod [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]	42
Obrázek 9 – počet trestných činů [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]	43
Obrázek 10 – množství zabavených drog [26, 27, 28].....	44
Obrázek 11 – vývoj cen drog na černém trhu [26, 27, 28].....	45
Obrázek 12 – průměrný podíl účinné látky v droze [26, 27, 28]	46
Obrázek 13 – počet objevených varen [26, 27, 28]	47
Obrázek 14 – počet trestných činů [26, 27, 28]	48
Obrázek 15 – množství zabavených drog [29, 30, 31, 32, 33]	49
Obrázek 16 – vývoj cen drog na černém trhu [29, 30, 31, 32, 33].....	50
Obrázek 17 – průměrný podíl účinné látky v droze [29, 30, 31, 32, 33].....	51
Obrázek 18 – počet objevených varen [29, 30, 31, 32, 33]	52
Obrázek 19 – počet trestných činů [34, 35, 36, 37, 38, 39]	52
Obrázek 20 – množství zabavených drog [39, 40, 41, 42, 43].....	53
Obrázek 21 – vývoj cen drog na černém trhu [39, 40, 41, 42, 43].....	54
Obrázek 22 – průměrný podíl účinné látky v droze [39, 40, 41, 42, 43]	55
Obrázek 23 – počet objevených varen [39, 40, 41, 42, 43]	56
Obrázek 24 – počet dopravních nehod [44].....	57
Obrázek 25 – Počet trestných činů [45, 46, 47, 48, 49].....	58
Obrázek 26 – počet osob na jeden gram drogy	59
Obrázek 27 – počet osob na jednu drogovou varnu.....	60

Obrázek 28 – počet osob na jednu dopravní nehodu s přítomností osoby pod vlivem NL.....	61
Obrázek 29 – počet osob na jeden trestný čin spojený s OPL.....	61

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 – vybrané léky s pseudoefedrinem a jejich cena v PLK	29
Tabulka 2 – hodnoty NL v krevním vzorku [16, 17].....	35
Tabulka 3 – množství zabavených drog [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25].....	38
Tabulka 4 – vývoj cen na černém trhu [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25].....	39
Tabulka 5 – průměrný podíl účinné látky [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]	40
Tabulka 6 – počet objevených varen [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25]	41
Tabulka 7 – počet dopravních nehod [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25].....	42
Tabulka 8 – počet trestných činů [18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25].....	43
Tabulka 9 – množství drog zabavených [26, 27, 28]	44
Tabulka 10 – vývoj cen drog na černém trhu [26, 27, 28]	45
Tabulka 11 – průměrný podíl účinné látky v droze [26, 27, 28].....	46
Tabulka 12 – počet objevených varen [26, 27, 28]	46
Tabulka 13 – počet trestných činů [26, 27, 28]	47
Tabulka 14 – množství zabavených drog [29, 30, 31, 32, 33]	49
Tabulka 15 – vývoj cen drog na černém trhu [29, 30, 31, 32, 33].....	50
Tabulka 16 – průměrný podíl účinné látky v droze [29, 30, 31, 32, 33]	51
Tabulka 17 – počet odhalených varen [29, 30, 31, 32, 33]	51
Tabulka 18 – počet trestných činů [34, 35, 36, 37, 38, 39]	52
Tabulka 19 – množství zabavených drog [39, 40, 41, 42, 43]	53
Tabulka 20 – vývoj cen drog na černém trhu [39, 40, 41, 42, 43]	54
Tabulka 21 – průměrný podíl účinné látky v droze [39, 40, 41, 42, 43].....	55
Tabulka 22 – počet objevených varen [39, 40, 41, 42, 43]	56
Tabulka 23 – Počet dopravních nehod [44].....	57
Tabulka 24 – Počet trestných činů [45, 46, 47, 48, 49].....	58
Tabulka 25 – počet osob na jeden gram drogy	59
Tabulka 26 – počet osob na jednu drogovou varnu	60

Tabulka 27 – počet odob na jednu dopravní nehodu s přítomností osoby pod vlivem NL.....	60
Tabulka 28 – počet osob na jeden trestný čin spojený s OPL.....	61